

Beleidsplan Kinderopvang en BSO 't Eerste Stapje

't Eerste Stapje; Een plek waar ieder kind stapje voor stapje mag groeien en bloeien

Inhoudsopgave

Beleidsplan Kinderopvang en BSO	1
't Eerste Stapje	1
1. Voorstellen,	4
Teamleden,	4
2. Visie,	5
Missie,	5
Doelstelling,	5
3. Opvangmogelijkheden,	6
Openingstijden,	6
Feest- en sluitingsdagen,	6
Opvangmogelijkheden,	6
Aanmelden,	7
Opzeggen,	7
Vakantie	7
Dagen extra en/of ruilen,	7
Vakantie opvang BSO,	8
Brengen en halen,	9
Intake gesprek en wennen bij 't Eerste Stapje,	9
4. Pedagogisch beleid,	10
De 4 pedagogische doelen,	10
5. De dag	13
Dagindeling	13
Stamgroep	14
Verticale groep	14
Activiteiten buiten de stamgroep	15
Opendeurenbeleid	15
Samenvoegen / overplaatsen van stamgroep	16
Toegangssysteem	16
6. Eten en drinken	16
7. Slapen	18
Veilig slapen	18
Buiten slapen	18
Slaapcoach	18

8. Verzorging.....	19
Verschonen en toiletbezoek	19
Zonbescherming.....	19
Ziekte	20
Hygiëne	22
9. Spelen	22
Definitie van spelen	22
Ontwikkelingsgebieden.....	23
SOS kinderen en emoties	32
10. Overig	33
KOVnet.....	33
Overdracht naar de basisschool.....	34
Kinderen tot 1 jaar.....	34
Wat zit er in de tas?	35
Wat willen wij graag weten?.....	35
BSO ophalen van school / taxi	36
Contact met ouders	36
Oudercommissie	37
Klachtenprocedure	37
Aansprakelijkheid	38
11. Wet IKK	39
Observatie en mentorgesprekken	39
Mentorschap	39
3-uursregeling	39
Vaste gezichten	40
Beroepskracht – kindratio	41
Achterwacht	42
Opleidingsplan / scholing.....	42
Pedagogisch beleidsmedewerker	42
Pedagogisch coach.....	43
Stagiaires	45

1. Voorstellen,

't Eerste Stapje is een kleinschalig kinderopvang, gelegen in een natuurlijke omgeving op het landpark van Assisië. Aan het kinderdagverblijf grenst een grote natuurlijke tuin, die uitkijkt op een wei met schapjes, kippen en fruitbomen. Bij zonneschijn genieten we van alle dieren in de natuur en bij regen kunnen we heerlijk rennen en springen in de regenplassen. Daarnaast biedt het landpark veel mogelijkheden, zoals een kinderboerderij, wandelpark en speeltuintjes.

't Eerste stapje is in 2007 gestart met één verticale kinderdagverblijfgroep. Al snel is dit uitgebreid naar twee verticale groepen en één buitenschoolse opvanggroep. Het kinderdagverblijf verzorgt opvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar in twee verticale groepen, waarbij maximaal 16 kinderen per groep welkom zijn. De buitenschoolse opvang biedt opvang voor kinderen van 4 tot 13 jaar, met een maximaal van 22 kinderen per groep.

Wij zijn een gecertificeerd gezonde kinderopvang. Het is voor ons dan ook belangrijk om bezig te zijn met gezonde voeding, bewegen, buiten zijn in de natuur en kinderen laten ontwikkelen op hun eigen tempo. Daarnaast werken wij met baby- en kindergebaren om de taalontwikkeling van kinderen te stimuleren. Meer informatie volgt later uitgebreid in het beleidsplan.

Teamleden,

Op het kinderdagverblijf/ de BSO werken momenteel 12 vaste pedagogisch professionals en (bijna) ieder schooljaar zijn er stagiaires op vaste dagen. Iedere groep heeft vaste pedagogisch professionals op vaste dagen.

Pedagogisch professionals die hier komen werken, moeten voldoen aan alle eisen die gesteld worden in de Wet kinderopvang. Ook moeten zij een goedgekeurde 'Verklaring Omtrent het Gedrag' (VOG) hebben en geregistreerd zijn in het persoonsregister.

Een nieuwe pedagogisch professional zal aan ouders en kinderen worden voorgesteld. In de eerste weken zal zij worden ingewerkt op de groep, door samen te openen en af te sluiten. Na verloop van tijd kan zij zelfstandig doen. Iedere (nieuwe) medewerker ontvangt bij de start een map waarin alles staat over de werkzaamheden op het kinderdagverblijf, inclusief het (pedagogisch) beleidsplan en het veiligheid- en gezondheidsbeleid.

Maandelijks worden er teamvergaderingen gehouden om diverse zaken met betrekking tot het kinderdagverblijf, het pedagogisch beleid, veiligheid- en gezondheidsbeleid, de kinderen en het team te bespreken. Ook vindt er voorafgaand aan een vergadering een

groepsoverleg plaats (per groep één keer per twee maanden). Tijdens dit overleg worden de kinderen besproken en eventuele bijzonderheden genoteerd in een verslag. Bijzonderheden op de groep worden digitaal vastgelegd in KOVnet bij 'mentorkinderen'.

2. Visie,

't Eerste Stapje vindt dat elk kind recht heeft op een gezonde en veilige omgeving waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Onze medewerkers zijn daarom zorgvuldig geselecteerd en gekwalificeerd in verschillende aspecten van de emotionele- en sociale ontwikkeling van kinderen.

Met hun expertise in het werken met baby's en jonge kinderen, het gebruik van gebaren ter bevorderingen van communicatie en de rol van slaap coaching, creëren zij een ondersteunende sfeer waarin kinderen kunnen groeien. Bovendien moedigen wij risicovol spel aan, omdat dit bijdraagt aan de ontwikkeling van zelfvertrouwen en probleemoplossend vermogen.

Door deze integrale aanpak stellen wij kinderen in staat om zich volledig te ontplooien en voorbereid te zijn op uitdagingen van de toekomst.

Missie,

Bij kinderopvang 't Eerste Stapje streven we ernaar een inspirerende en gezonde omgeving te creëren voor kinderen. Onze missie is om kleinschalige opvang te bieden midden in de natuur, waar kinderen letterlijk de ruimte hebben om te groeien en te ontdekken.

Met kwalitatief goed opgeleide medewerkers als kern van onze organisatie, zorgen we voor persoonlijke aandacht en begeleiding. We geloven in de kracht van een gezonde leefstijl en stimuleren zowel lichamelijke als geestelijke ontwikkeling. We leren de kinderen hun eigen persoonlijkheid te ontwikkelen en elkaar te respecteren in elkaars mogelijkheden. Door de unieke combinatie van natuur, ruimte en expertise willen we elk kind de kans geven op zijn of haar eerste stappen met vertrouwen te zetten.

Doelstelling,

Onze doelstelling is opvang bieden op pedagogische kwaliteiten. Voor de allerkleinste proberen we zoveel mogelijk de ritmes van thuis aan te houden, zoals slaapritmes en de eetmomenten. Daarnaast hoort daar ook het samen spelen, ontdekken, bewegen en buiten zijn in de natuur, voor zowel het kinderdagverblijf als de BSO. Kinderen mogen

ontwikkelen op zijn of haar eigen tempo en wij stimuleren ze en uit te dagen op de verschillende ontwikkelingsgebieden waar het kind op dat moment behoefte aan heeft.

3. Opvangmogelijkheden,

Openingstijden,

Het dagverblijf is van maandag tot en met vrijdag geopend van 7.00u tot 18.00u. De buitenschoolse opvang is maandag, dinsdag en donderdag geopend van 14.45u tot 18.00u. In vakanties of op studiedagen is de buitenschoolse opvang geopend van 7.30u tot 18.00u, mits er genoeg aanvragen zijn.

Feest- en sluitingsdagen,

Op de volgende dagen is het dagverblijf gesloten: Nieuwjaarsdag, maandag in de carnavalsvakantie, tweede Paasdag, tweede Pinksterdag, Koningsdag (27 april), Bevrijdingsdag (5 mei), Hemelvaartsdag, Kerstavond vanaf 17.00u, eerste en tweede Kerstdag en oudjaarsdag.

Opvangmogelijkheden,

Opvang op het kinderdagverblijf is mogelijk van:

6.45 tot 18.00u

7.00 tot 18.00u

Opvang op de buitenschoolse opvang is mogelijk van:

Einde schooltijd tot 18.00u

Opvangmogelijkheden tijdens vakantie of studiedagen (meer informatie vindt u op bladzijde 6 onder het kopje 'vakantieopvang BSO'):

7.30 tot 18.00u

Het kinderdagverblijf is verplicht een opvangplaats aan het kind ter beschikking te stellen tegen betaling voor de dagen per week zoals in het contract is vastgelegd.

Het dagverblijf opent 's ochtends samen op 1 groep, tot ongeveer 8.00u, daarna gaan de kinderen naar hun eigen groep. Aan het eind van de dag wordt er gezamenlijk op 1 groep afgesloten. Op rustige dagen op beide groepen draaien de groepen samen. Ook in vakantieperiodes kan het voorkomen dat de groepen samen draaien, afhankelijk van het aantal kinderen.

Aanmelden,

Aanmelden voor zowel het KDV als de BSO kan via het aanmeldformulier op de website. Dit gebeurt doorgaans nadat de ouders een rondleiding hebben gehad op het kinderdagverblijf. Na het invullen van dit formulier wordt er een contract aangemaakt. Zodra dit digitaal is ondertekend, is het kind ingeschreven en worden de dagen gereserveerd zoals in het contract is vastgesteld.

Vragen hierover kunnen gesteld worden via planning@heteerstestapje.nl

Opzeggen,

Opzegging van de overeengekomen plaatsing en/of inschrijving dient een maand van tevoren schriftelijk kenbaar gemaakt te worden.

Vakantie

Als het kind op vakantie gaat, kan dit via de ouderlogin worden doorgegeven. Het contract (betaling) loopt tijdens de vakantieperiode door, zoals bepaald in de wet kinderopvang. Vakantiedagen kunnen door ouders worden geruild, verdeeld over het hele kalenderjaar. Er kunnen maximaal 8 ruildagen per kind worden gebruikt. De afspraken rondom het ruilen staan hieronder. Vakantie aanvragen via de ouderlogin, kan als volgt:

Vakantie aanvragen:

Open de app KOVnet ouderapp → recht onder op optie → vakantie opgeven → klik het betreffende kind aan → aanvragen → vul de periode in en druk op aanvragen.

**KOV
net**

Dagen extra en/of ruilen,

Ruildagen of extra opvangdagen kunnen voor zowel het kinderdagverblijf als de buitenschoolse opvang aangevraagd worden via KOVnet. Voor elke opvang dag worden pedagogisch professionals ingeroosterd. Afhankelijk van het aantal pedagogisch professionals mag een bepaald aantal kinderen van een bepaalde leeftijd tegelijk worden opgevangen. Dit is wettelijk bepaald binnen de leidster/kind-ratio. Het kan voorkomen dat een ruilaanvraag niet geaccepteerd kan worden, omdat de groep vol is of omdat er anders een extra pedagogisch professional ingepland zou moeten worden. Een ruildag kan pas rond de 20^e van de maand worden toegezegd of afgewezen, omdat dan het rooster voor de volgende maand wordt gemaakt. Wij willen benadrukken dat wij ons best doen, maar er geen rechten kunnen worden ontleend aan een ruildag.

Voorwaarden ruildagen:

- Dagen waarop het kind niet komt, kunnen via de ouderlogin worden doorgegeven;
- Feestdagen waarop het kind normaal gesproken komt, mogen geruild worden;

pedagogisch beleidsplan 't Eerste Stapje

Versiedatum: Augustus 2025

- Ruildagen, extra opvangdagen of vakantiedagen moeten via de ouderlogin worden doorgegeven;
- Er mogen maximaal 8 dagen per jaar geruild worden, mits er plaats is op de groep; dit is inclusief de feestdagen;
- Het inzetten van ruildagen is tijdens vakantieperiodes niet altijd mogelijk, vanwege vakantie van de pedagogisch professionals;
- Wordt een afgesproken ruildag niet 24 uur van tevoren afgezegd, dan vervalt deze ruildag;
- Als een kind 24 uur van tevoren ziek wordt gemeld, kan deze dag als ruildag worden ingezet;
- Ruildagen die niet worden gebruikt, kunnen niet naar het volgende kalenderjaar worden meegenomen;
- Zijn de ruildagen op en zijn er andere dagen nodig, dan worden deze extra gefactureerd;
- Houd er rekening mee dat de ruildagen niet allemaal aan het eind van het jaar geruild kunnen worden. Er kunnen bijvoorbeeld ook dagen in april aangevraagd worden die later in het jaar geruild kunnen worden, bijvoorbeeld met vakantiedagen in juli of de kerstperiode;
- Eind december wordt er bekeken of er extra dagen opvang staan en daarover wordt dan een factuur gestuurd;
- Als een contract eindigt op een contractdatum of eerder wordt opgezegd, vervallen alle ruildagen.

Vakantie opvang BSO,

Onze BSO contracten zijn contracten voor 40 weken opvang. Vakantie opvang en opvang op studiedagen zitten daar niet bij inbegrepen. Wilt u op deze momenten toch opvang, kunt u deze opvangdagen aanvragen in KOVNET-net. 't Eerste Stapje biedt vakantie opvang bij minimaal 5 aanvragen op dezelfde dag. Op dagen dat er minder dan 5 BSO kinderen een aanvraag hebben gedaan dan kunnen we de BSO opvang niet faciliteren. In dat geval heeft 't Eerste Stapje geen verplichting tot opvang op studiedagen en/of vakantiedagen. En wordt de aanvraag afgekeurd.

Opvangmogelijkheden tijdens de vakantie en/ of studiedagen
7.30 tot 18.00u

Wij vinden het fijn als kinderen voor 9.00u gebracht worden, in verband met de georganiseerde activiteiten van die dag. Er kunnen geen vriendjes en vriendinnetjes komen spelen op de BSO. Kinderen kunnen ook niet naar de sportclub of andere activiteiten worden gebracht.

Voorwaarden vakantie opvang en studiedagen:

- opvang tijdens vakanties en/of studiedagen moeten voor de 20^e van de volgende maand doorgegeven worden in verband met het maken van het werkrooster. Worden de dagen later aangevraagd, is er geen garantie dat plaatsing nog mogelijk is;
- Op dagen dat er minder dan 5 BSO kinderen aanvraag hebben gedaan dan kunnen wij de BSO niet faciliteren;
- Mocht er door personeelstekorten geen PM'ers beschikbaar zijn in vakantie of op studiedagen dan is 't Eerste Stapje niet verplicht de opvang te verzorgen;
- Geaccepteerde vakantie/ studiedagen kunnen niet geruild worden, mocht het zo zijn dat u de opvang dag niet meer nodig heeft moeten wij deze helaas toch in rekening brengen;
- Op vakantie/ studiedagen zijn de afspraken van ruilen niet van toepassing.

Brengen en halen,

't Eerste Stapje is open van 7.00 tot 18.00u. we vinden het fijn als ouders hun kinderen voor 9.00u naar het dagverblijf brengen in verband met het uitvoeren van ons dagprogramma. Als dit niet lukt, horen wij dit graag van tevoren.

Wanneer een kind opgehaald wordt door iemand die wij niet kennen, moet de ouder dit van tevoren aan ons doorgeven. Als de ouder geen melding heeft gemaakt, geven wij het kind niet mee aan derden. Pedagogisch professionals moeten altijd op de hoogte zijn als een kind door iemand anders dan zijn eigen ouders wordt opgehaald. Het kind wordt dus niet zomaar meegeven. Als de persoon onbekend is, zal de pedagogisch professional een van de ouders bellen om dit te verifiëren.

Tijdens de haal- en brengmomenten wordt belangrijke informatie uitgewisseld tussen ouders en de pedagogisch professionals. Gedurende de dag wordt er voor kinderen tot de leeftijd van 1 jaar een schriftje bijgehouden, waarin wordt genoteerd hoe de dag van het kind is verlopen. Hier staan de eet- en slaaptijden, een verhaaltje over wat het kind heeft meegemaakt en eventuele bijzonderheden.

Intake gesprek en wennen bij 't Eerste Stapje,

Een intake- en wenmoment wordt gepland voordat het kind start op de opvang. Deze twee momenten worden aan elkaar gekoppeld. Om 8.45u wordt er gestart met het intakegesprek, gevolgd door een oefenochtend tot 11.45u. Tijdens het intakegesprek worden het ritme en eventuele bijzonderheden van het kind doorgenomen. Daarnaast

wordt er informatie gegeven over de gang van zaken op het kinderdagverblijf en is er uiteraard tijd voor overige vragen.

Ook op de BSO wordt er een wenmoment en intake voor kinderen gepland. In dit gesprek bespreken we gewoontes van het kind en eventuele bijzonderheden. Daarnaast is er ook ruimte voor een middag oefenen op de BSO en het mee rijden naar de desbetreffende school, zodat ook het haalmoment voor het kind geoefend wordt.

4. Pedagogisch beleid,

De 4 pedagogische doelen,

Pedagogische doelen,

Bij 't Eerste Stapje streven we naar een veilige, stimulerende en respectvolle omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. De vier pedagogische basisdoelen vormen de bouwstenen van ons beleid en bieden een rijke en veelzijdige leeromgeving. De focus ligt dan op het welzijn van elk kind, het respect voor elkaar, de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het bijdragen aan een positieve groepsdynamiek en de algehele ontwikkeling van de kinderen in onze opvang.

Emotionele veiligheid voor het kind bieden,

Onze benadering is gebaseerd op het creëren van een veilige en warme sfeer waar kinderen zich vrij voelen om zichzelf te zijn, te ontdekken en te leren. Dit kunnen wij bieden doordat 't Eerste Stapje een kleinschalig dagverblijf is met een vast en hecht team van pedagogisch professionals. De vaste medewerkers bouwen een langdurige relatie op met de kinderen, wat het gevoel van veiligheid en vertrouwen versterkt. Tevens beschikt het dagverblijf over een grote, afgesloten tuin, een groene en natuurlijke omgeving die bijdraagt aan de ontspanning en het welzijn van de kinderen. In de tuin zijn plekjes gecreëerd waar kinderen uit het zicht kunnen spelen. Dit 'spelen uit het zicht' vinden wij een belangrijk aspect, omdat kinderen hierdoor leren zelfstandig en verantwoordelijk te zijn en de omgeving kunnen ontdekken.

Een dagritme met vaste rituelen, ritmes en een aantal regels helpt kinderen om hun eigen persoonlijkheid te ontwikkelen en elkaar te respecteren in elkaars mogelijkheden. Respect staat dan ook centraal in het werken bij 't Eerste Stapje. We praten met elkaar op een respectvolle manier, je accepteert elkaar voor wie we zijn en respecteren het als een kind of volwassene iets niet fijn vindt. Ongewenst gedrag wordt dan ook niet getolereerd. Wij hebben respect voor de autonomie van het kind, wat betekent dat het kind baas is over zijn eigen lijf, zoveel mogelijk de ruimte krijgt om zelf dingen te ontdekken en dat we

respect tonen voor de culturele achtergrond, het karakter, het niveau en de interesses van het kind. Keuzes die het kind maakt, worden zoveel mogelijk gerespecteerd en er is ruimte om te kunnen kiezen.

Persoonlijke kwaliteiten bevorderen,

Het is van belang dat kinderen zich ontwikkelen tot zelfstandige, zelfredzame individuen met een gezond gevoel van eigenwaarde. We werken er vanaf jonge leeftijd aan om kinderen te helpen emoties te benoemen en te uiten. Het gebruik van het 'kleurenmonster' biedt een speelse en visuele manier om hun gevoelens te herkennen en te verwoorden. We gaan hierover samen met kinderen in gesprek en helpen hen om te begrijpen wat ze voelen en hoe ze dit kunnen communiceren.

Verder moedigen wij kinderen aan om zelfstandig aan- en uit te kleden. Dit proces kan gezamenlijk worden uitgevoerd, waarbij jongere kinderen ondersteuning krijgen van pedagogisch professionals of oudere kinderen. Door middel van een verticale groepen creëren we een omgeving waarin oudere kinderen de jongere kinderen kunnen helpen. Dit biedt kinderen de kans om verantwoordelijkheid te nemen, bijvoorbeeld door een jonger kind te helpen met het aantrekken van een jas. Het versterkt het gevoel van trots bij zowel het oudere als het jonge kind. Voor het jongere kind is het fijn om hulp te ontvangen en het biedt de gelegenheid om positieve feedback en complimenten te geven. Deze aanpak bevordert niet alleen de zelfstandigheid van de kinderen, maar versterkt ook de onderlinge sociale interacties, empathisch vermogen en het groepsgevoel.

Complimenten geven doen wij graag, omdat we hiermee laten zien dat het kind ertoe doet. Dit is belangrijk voor hun opgroeien en geeft kinderen een gevoel van eigenwaarde. Complimenten versterken gewenst gedrag, waardoor kinderen gemotiveerd raken om hetzelfde gedrag nogmaals te vertonen. 't Eerste Stapje biedt kinderen spelenderwijs de kans om uitdagingen aan te gaan, bijvoorbeeld risicovol spel. Zo leren kinderen omgaan met spanning en risico's, dat bijdraagt aan hun zelfvertrouwen en probleemoplossend vermogen. Ook ondersteunen we de communicatievaardigheden van kinderen door het gebruik van baby- en kindergebaren, wat hen helpt zich beter uit te drukken, zelfs als ze nog niet kunnen praten. Daarnaast stimuleren we de creatieve ontwikkeling door middel van knutselactiviteiten en het bouwen met constructiematerialen, waarin kinderen hun emoties en ideeën kunnen uiten.

Sociale kwaliteiten bevorderen,

We stimuleren sociale vaardigheden, bevorderen samenwerking en leren kinderen op een positieve manier met elkaar om te gaan. Bij 't Eerste Stapje werken we met verticale groepen om kinderen de kans te geven van elkaar te leren. Jongere kinderen leren van de

oudere, terwijl de oudere kinderen leren rekening te houden met de jongere kinderen. We vinden het belangrijk om af te wisselen tussen groepsactiviteiten en individuele aandacht. Tijdens groepsactiviteiten krijgen kinderen de kans om samen te werken, terwijl één-op-één aandacht zorgt voor persoonlijke begeleiding en het opbouwen van vertrouwen.

We werken ook graag samen met de kinderen, dagelijks is er een ander hulpje dat de pedagogisch professional kan helpen met kleine klusjes. Het zingen van het 'goedemorgen'-liedje om elkaar beter te leren kennen en het eerlijk verdelen van beurten tijdens groepsactiviteiten. Een eerlijke beurtverdeling is belangrijk, omdat hierdoor elk kind de kans krijgt om deel te nemen en zijn stem te laten horen. Dit bevordert niet alleen een gevoel van gelijkwaardigheid, maar helpt ook bij het ontwikkelen van geduld en respect voor anderen.

Conflictsituaties zijn onvermijdelijk in een groep. We leren kinderen om deze situaties zelf op te lossen door middel van praten. We ondersteunen ze hierbij door hun gevoelens te uiten en naar elkaar te luisteren. Dankzij het stimuleren van sociale vaardigheden leert een kind zich te ontwikkelen en wordt het voorbereid op de uitdagingen van de toekomst.

Normen en waarden overbrengen,

Het is belangrijk dat in al ons handelen steeds de normen en waarden van 't Eerste Stapje terug te vinden zijn. Bij het opvoeden van kinderen spelen de normen en waarden een voortdurende rol. Hieronder volgen enkele voorbeelden van normen en waarden die wij belangrijk vinden:

1. Respectvol

We leren kinderen om respectvol met elkaar om te gaan, zowel onderling als naar de pedagogisch professional, en ook onder de pedagogisch professionals en andere volwassenen.

2. Op de beurt wachten

We leren kinderen om op hun beurt te wachten, bijvoorbeeld tijdens eetmomenten, spelletjes en andere activiteiten.

3. Zelfredzaamheid

We stimuleren de zelfredzaamheid bij kinderen door hen aan te moedigen om taken zelf uit te voeren. Dit helpt hen om vertrouwen in hun eigen kunnen te ontwikkelen en draagt bij aan hun onafhankelijkheid.

4. Gelijkwaardigheid

Gelijkwaardigheid tussen kinderen en volwassenen, Dit betekent dat we kinderen betrekken bij beslissingen en zelf het goede voorbeeld geven, bijvoorbeeld bij eten, drinken, hygiëne en taalgebruik.

5. Ondersteuning van ontwikkelingsgebieden

We werken aan verschillende ontwikkelingsgebieden door kinderen spelenderwijs te begeleiden. Op een manier die aansluit bij hun eigen tempo en niveau.

6. Tafelmanieren

We leren kinderen tafelmanieren, zoals netjes eten en gebruik maken van beleefdheidsvormen zoals 'dank je wel' en 'alsjeblieft'.

5. De dag

Dagindeling

Dag indeling kinderdagverblijf				Dag indeling buitenschoolse opvang			
07.00-07.15	ontbijten			15.00/15.30	kinderen arriveren uit school		
09.30	fruit eten en drinken						
12.00	broodmaaltijd			15.30	fruit, groente en cracker		
13.00- 15.00	slaapmoment voor 2+						
15.30	rauwkost, cracker en						

Wij verwachten het kind voor 09.00u binnen. Wordt het kind een keer later gebracht dan normaal, dan horen wij dit graag van tevoren.

Bij 't Eerste Stapje vinden wij het belangrijk dat het dagritme niet volledig vastligt, zodat er ruimte is voor spontane activiteiten en voor de wensen en behoeften van de kinderen. Voor kinderen is het prettig om structuur te hebben, daarom bieden wij dit aan door onze eet- en drink momenten op vaste tijden in te plannen. Toch zijn ook deze momenten niet strikt vast, want als kinderen nog midden in een spel zitten of een activiteit willen afmaken, kan het goed zijn dat we bijvoorbeeld 15 minuten later aan tafel gaan. Deze flexibele werkwijze voorkomt frustratie bij kinderen, omdat we ze niet abrupt uit hun spel halen, maar de tijd geven het spel af te ronden.

De momenten tussen de maaltijden worden besteed aan vrij spel, het aanbieden van activiteiten, voorlezen, zingen van liedjes en buitenspelen. Dagelijks kunnen kinderen zien welke activiteiten we die dag gaan doen aan de hand van de dagritmekaartjes. Deze kaarten bekijken we samen met de kinderen en vullen we gezamenlijk in.

Voor de jongste kinderen houden wij graag het slaap- en eetritme van thuis aan. Voor deze leeftijdsgroep is het bieden van regelmaat en structuur erg belangrijk, omdat de voorspelbaarheid van het ritme een veilig en geborgen gevoel geeft. Dit is essentieel voor hun optimale ontwikkeling.

Op de BSO krijgen kinderen bij binnenkomst de gelegenheid om even te acclimatiseren na een schooldag. Ze krijgen een moment van vrij spelen voordat ze aan tafel gaan voor een eetmoment. Tijdens het eetmoment wordt de middag besproken en worden de activiteiten uitgelegd. Na de maaltijd starten de kinderen in twee groepen met een activiteit van ongeveer 30 minuten, of twee activiteiten van 15 minuten. Daarna krijgen de kinderen weer de ruimte voor vrij spel, totdat ze opgehaald worden.

Tijdens de vakantie- of studiedagen op de BSO wordt het dagritme uitgebreid met een fruitmoment in de ochtend en een broodmaaltijd tijdens de lunch. Verder wordt de dag ingevuld in samenspraak met de kinderen.

Stamgroep

Kinderen bij 't Eerste Stapje hebben allemaal een eigen groep, waar ze opgevangen, verzorgd en begeleid worden. Deze groep wordt ook wel de stamgroep genoemd. Aan elke stamgroep zijn vaste pedagogisch professionals verbonden. Iedere dag is minimaal één van de vaste pedagogisch professionals werkzaam op de groep van het kind. Op een dag werken twee of drie pedagogisch professionals, waarvan één een vroege dienst heeft (7.00/7.30u – 17.00u) en één een late dienst (8.30u – 17.30/18.00u). Als er een derde persoon op de groep werkt, is er sprake van een tussen dienst (7.45u -17.15u). Op de momenten dat pedagogisch medewerkers alleen op de groep staan, kan er een 'opendeurenbeleid' gevoerd worden.

De pedagogisch professional met een late dienst draagt die dag de zorg voor de baby's. Wij kiezen ervoor dat de pedagogisch professionals met een late dienst de zorg draagt, omdat we het belangrijk vinden dat deze leeftijdsgroep aan het einde van de dag een goede overdracht krijgt. Baby's hebben vaak een overdracht nodig die meer specificatie vereist dan bij oudere kinderen, hoewel we het ook bij oudere kinderen net zo belangrijk vinden om voldoende aandacht aan de overdracht te besteden.

Verticale groep

Kinderdagverblijf 't Eerste Stapje heeft 2 verticale groepen, elk met maximaal 16 kinderen, bestaande uit kinderen van 0 tot 4 jaar. Daarnaast is er 1 verticale BSO-groep van maximaal 22 kinderen, in de leeftijd van 4 tot 12 jaar.

't Eerste Stapje heeft er voor gekozen om verticale groepen aan te bieden, omdat dit veel voordelen biedt voor zowel de kinderen als de pedagogisch professionals. Enkele van deze voordelen zijn:

- Jongere kinderen leren van oudere kinderen;
- Oudere kinderen ontwikkelen zorgzame vaardigheden;

- In een verticale groep kan de pedagogisch professional beter inspelen op de behoeften van elk kind;
- Kinderen krijgen meer continuïteit in de zorg, omdat ze langer in dezelfde groep blijven;
- De kinderen hebben de mogelijkheid om lang samen op te groeien, wat zorgt voor een sterkere hechting in de groep en de pedagogisch professionals;
- De interactie tussen de verschillende leeftijden kan de ontwikkeling van het taalgebruik stimuleren;
- Het stimuleert ook de motorische en cognitieve ontwikkeling van kinderen, doordat ze vaak samen spelen en activiteiten uitvoeren die passen bij verschillende ontwikkelingsniveaus;
- Oudere kinderen krijgen de kans om leiding te nemen en verantwoordelijkheid te dragen, wat hun zelfvertrouwen vergroot;
- Door de verschillende leeftijden in een groep kunnen activiteiten vaak op meerdere niveaus aangeboden worden.

Een verticale groep biedt dus een rijke en dynamische leeromgeving die kinderen helpt zich zowel sociaal als emotioneel te ontwikkelen. De interactie tussen verschillende leeftijden draagt bij aan de ontwikkeling van zowel de jongste als de oudste kinderen. Terwijl de flexibiliteit in begeleiding zorgt voor een op maat gemaakte benadering van elk kind.

Activiteiten buiten de stamgroep

Ook buiten de stamgroep van het kind worden er verschillende activiteiten ondernomen. Denk bijvoorbeeld aan het buiten spelen, wat vaak samen met de andere groep gebeurt. Daarnaast is er een grote speelhal, een ideale plek om energiek te kunnen spelen. Hier wordt 1 keer in de maand ook gedanst met dansmarieke. Verder maken we regelmatig wandelingen in de natuurrijke omgeving van Landpark Assisië.

Opendeurenbeleid

Het is geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te spelen. Zeker niet naarmate de kinderen ouder worden. Daarom kiezen wij bij 't Eerste Stapje voor afwisseling in speelmomenten, zoals buiten zijn, spelen in de speelhal en het toepassen van het opendeurenbeleid.

Het opendeurenbeleid is een pedagogische aanpak waarbij kinderen de gelegenheid krijgen om buiten hun eigen groepsruimte met kinderen van de andere groep te spelen. Dit gebeurt door letterlijk de deuren open te zetten. Pedagogisch professionals plannen bewust momenten waarop de deuren geopend worden en bepalen samen de geschikte

tijden, rekening houdend met de groepssamenstelling, het tijdstip van de dag en de behoeften van de kinderen.

Door de interactie met kinderen uit de andere groep leren de kinderen belangrijke sociale vaardigheden, zoals delen, samenwerken, conflictoplossing en het respecteren van anderen. Dit draagt bij aan hun sociale ontwikkeling. Daarnaast biedt het spelen op de andere groep nieuwe uitdagingen, doordat beide groepen andere speelelementen bezitten.

Samenvoegen / overplaatsen van stamgroep

Tijdens vakanties of op dagen met een lage bezetting kan het voorkomen dat we als kinderdagverblijf groepen samenvoegen. De voorwaarden hiervoor zijn dat er van beide groepen een pedagogisch professional aanwezig is en dat we voldoen aan de geldende BKR (Bezettings Kwaliteit Ratio).

In geval van personeelstekort, bijvoorbeeld door ziekte, kan het nodig zijn om het kind tijdelijk op een andere groep te plaatsen. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders, waarbij een schriftelijk akkoord van ouders vereist is. Ook wanneer er extra opvang is aangevraagd door de ouders en er, rekening houdend met de BKR, geen plaats is in de stamgroep van het kind, kan het kind op een andere groep geplaatst worden. Ook in dit geval gebeurt dit in overleg en met schriftelijk akkoord door de ouders.

Toegangssysteem

De deur van het kinderdagverblijf is de gehele dag gesloten, in verband met de veiligheid en om een goed overzicht te houden van wie het kinderdagverblijf wil betreden. Bezoekers, leveranciers en derden moeten altijd aanbellen. Ouders van de BSO moeten tot 17.00u aanbellen; na dit tijdstip kunnen zij via het pasjessysteem naar binnen.

Ouders van het kinderdagverblijf brengen hun kind(eren) via de poort aan de achterzijde van het kinderdagverblijf naar de desbetreffende groep. Zij hebben een code ontvangen waarmee de poort aan zowel de buiten- als binnenkant kunnen openen. Deze code wordt meerdere keren per jaar gewijzigd.

6. Eten en drinken

Kinderen die tussen 6:45 en 7.15 worden gebracht, kunnen bij 't Eerste Stapje ontbijten. (Daarvoor hoeft niets te worden meegegeven). De kinderen zijn dan rond 7.30 klaar, wanneer er ook andere kinderen binnenkomen, die niet meer hoeven te eten. Daarna kunnen de kinderen samen gaan spelen.

Wanneer kinderen na 7.15 uur komen, wordt er vanuit gegaan dat de kinderen thuis al hebben ontbeten.

Het dagverblijf verzorgt alle voeding. Hieronder wordt verstaan:

- Ontbijt voor 7.15 uur
- Flesvoeding nummer 1 & 2 van het merk; Hero (tot 1 jaar)
- Vers fruit in stukjes.
Voor de baby's wordt dit fijn gemaakt.
- Broodmaaltijd
- Drinken zoals: water, thee en melk.
- Tussendoortjes en rauwkost.
- Groentemaaltijd tot 1 jaar.

Wat is ons voedingsbeleid?

Gezonde voeding draagt bij aan een goede ontwikkeling van het kind. Daarom worden de adviezen voor de kinderopvang van het Voedingscentrum gevolgd. Dat betekent onder andere dat:

- er vooral producten uit de [Schijf van Vijf](#) aangeboden worden.
- de hoeveelheid zout, suiker en verzadigd vet die kinderen binnenkrijgen, wordt beperkt en ervoor wordt gezorgd dat ze voldoende vezels binnenkrijgen.
- feestjes gevierd worden volgens het **traktatie beleid**.
- er vastgehouden wordt aan vaste eetmomenten, waarbij er rustig aan tafel gegeten wordt. De pedagogisch medewerkers eten samen met de kinderen, begeleiden ze bij de maaltijd en hebben een voorbeeldfunctie.
- er voor baby's een eigen voedingsschema wordt gebruikt, dat met de ouders afgestemd wordt. Er is ook overleg over het geven van de eerste hapjes.

Het tafelmoment is een rustmoment voor kinderen en pedagogisch medewerkers. Alle kinderen blijven tijdens het eten aan tafel zitten.

Bij de broodmaaltijd is er altijd voldoende keuze aan broodbeleg. Hierbij wordt in principe melk gedronken.

De kinderen kunnen kiezen uit: mager vlees, zuivelspread, vegetarische smearworst, soms een vers klaargemaakte spread, humus, pindakaas, jam, appelstroop of kaas. Ook worden er regelmatig eitjes gekookt. Er wordt wel gelet op variatie.

Er is veel verschil in het eetpatroon van kinderen. Er wordt echter naar gestreefd dat een kind minimaal één en maximaal drie sneeën brood eet. Het brood wordt met een vorkje gegeten. Bij de grotere kinderen stimuleren we het zelf smeren met een speciaal mesje. In de ochtend hebben we een fruitmoment met thee. In de middag krijgen de kinderen rauwkost met water en een volkoren cracker/soepstengel.

Met allergieën van kinderen wordt altijd rekening gehouden.

Kinderen die speciale voeding krijgen, moeten die zelf meenemen. Het brood en de boter dat aangeboden wordt, is koemelkvrij.

Er wordt aangeleerd dat kinderen netjes, rustig en zelfstandig eten. Daarbij is het belangrijk dat kinderen leren te wachten op elkaar, en te wachten op de boterham die voor hen gesmeerd wordt. En dat ze leren zichzelf te verontschuldigen als ze ongewenst gedrag vertonen tijdens de maaltijd.

Ook wordt er geoefend met 'alsjeblieft' en 'dank je wel'.

7. Slapen

Veilig slapen

Om goed te kunnen groeien en te ontwikkelen, is slaap nodig. Tijdens de slaap herstelt het lichaam en verwerkt het kind de ervaringen van de dag. Omdat zowel het lichaam als de geest herstellen, kan het kind verder groeien en zich ontwikkelen. Het is daarom erg belangrijk dat het kind goed slaapt.

Bij het kinderdagverblijf maken slaapmomenten een vast onderdeel uit van het dagritme. Hierbij wordt geprobeerd de slaaptijden zoveel mogelijk af te stemmen op het ritme thuis. Als het slaapritme verandert of als het kind geen behoefte meer heeft om overdag te slapen, wordt dit met de ouders besproken. Veiligheid is een belangrijk aspect van slaap, bijvoorbeeld het gebruik van een goed passende slaapzak (waarbij een eigen slaapzak meegegeven mag worden). Voor de veiligheid in het bedje mogen er geen grote knuffels aanwezig zijn, om warmtestuwing en verstikking te voorkomen.

't Eerste Stapje maakt gebruik van continu toezicht via camera's met beeld en geluid op de twee kleine slaapkamers. Op de grote slaapkamer is een babyfoon aanwezig. Het volledige protocol voor veilig slapen bevat instructies en richtlijnen voor een veilige slaapsituatie voor de kinderen.

Buiten slapen

In Scandinavische landen is het heel gebruikelijk dat kinderen buiten slapen. Kinderen die buitens slapen, maken door het zonlicht meer vitamine D aan. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die buiten slapen minder last hebben van verkoudheid, omdat de luchtkwaliteit buiten vaak beter is dan binnen. Veel kinderen slapen buiten rustiger, dieper en langer.

Bij 't Eerste Stapje wordt gebruik gemaakt van buitenbedjes van Lutjepotje. Deze bedjes voldoen aan de eisen van het 'besluit veiligheid bedden en boxen', waaraan elk bed in de kinderopvang moet voldoen. 't Eerste Stapje huurt de bedjes van Lutjepotje, de bedjes worden periodiek onderhouden en gekeurd. Ouders geven toestemming voor het slapen in een buitenbedje door digitaal de toestemmingsverklaring in te vullen via KOVnet.

Slaapcoach

't Eerste Stapje heeft een slaapcoach (Suzanne) in huis die kan ondersteunen bij slaapproblemen. Slapen is een vaardigheid die, net zoals lopen en praten, aangeleerd

moet worden. soms gaat slapen niet vanzelf, dan kan een slaapcoach hulp bieden. Samen met de ouders wordt onderzocht wat de oorzaak is van de slaapproblemen van het kindje.

De ouders krijgen dan handvatten om het kindje te ondersteunen bij beter slapen, onder andere door het optimaliseren van slaap hygiëne, het verbeteren van slaaproutines en het aanleren van gezonde slaapgewoontes. Als het kindje ouder is dan 6 maanden, kan er een slaapproefing gestart worden. Dit wordt niet eerder geadviseerd, omdat een baby jonger dan 6 maanden zichzelf nog niet kan troosten.

De slaapproef adviseert het gebruik van een White Noise-apparaat. In de slaapkamers van het kinderdagverblijf staat dan ook een White Noise-apparaat, omdat de kinderen daar samen in de slaapkamer slapen. Het constante geluid van de White Noise helpt om te voorkomen dat de kinderen snel wakker worden door omgevingsgeluiden.

8. Verzorging

Verschoenen en toiletbezoek

De verzorging van de kinderen is een terugkerende activiteit. Er zijn vaste verschoonmomenten op een dag, denk aan het voor en na het slapen of de verschoonrondes na een tafelmoment. Maar ook daarbuiten wordt er natuurlijk regelmatig gecheckt of kinderen verschoont moeten worden. Buiten deze vaste verschoonmomenten, krijgt een kind indien nodig extra verzorging. Denk aan het ondersteunen van zindelijkheidstraining. Tijdens deze training stimuleren, motiveren en ondersteunen we kinderen en daarnaast maken we gebruik van een beloningssysteem. Kinderen krijgen tijdens een zindelijkheidstraining een stickerkaart.

Kinderen die al zindelijk zijn hebben ook vaste momenten om naar het toilet te gaan. Deze momenten zijn het zelfde als de verschoonmomenten, met daarnaast uiteraard de momenten dat kinderen zelf aangeven dat ze moeten plassen. Na het toiletbezoek worden altijd de handen gewassen. Mochten kinderen een ongelukje hebben, zullen we samen met het kind schone kleren aandoen.

Zonbescherming

Huidkanker is de meeste voorkomende kankersoort in Nederland en de aantallen blijven helaas groeien. Eén op de vijf mensen krijgt inmiddels te maken met huidkanker. De kans dat je bij jonge kinderen of pubers al huidschade ziet, is niet groot. Deze zichtbare huidschade zal pas op latere leeftijd zichtbaar worden. De grootste risicofactor voor

huidkanker is overmatige blootstelling aan zonlicht (Uv-straling). Het risico op huidkanker is een optelsom van zowel het aantal zonverbrandingen in je leven als de totale hoeveelheid zonlicht die je huid heeft opgevangen. Onbeschermde zon ingaan levert altijd huidschade op en leidt tot nadelige effecten op de korte termijn (verbranding van de huid) en op de lange termijn (huidveroudering, rimpels, pigmentvlekken en huidkanker). Zonverbranding in de kindertijd levert extra groot risico op het ontstaan van huidkanker op latere leeftijd.

Bij 't Eerste Stapje wordt er dan ook bewust omgegaan met zonbescherming. Ouders smeren in de zomer periode thuis zelf de kinderen in. Daarnaast smeren wij kinderen in met een dik laagje zonnebrand crème (SPF 50) na het fruit moment, na de lunch en rond 15.00uur. We houden de kinderen tussen 12.00uur en 15.00uur zoveel mogelijk uit de zon. Ook houden we kinderen jonger dan 1 jaar helemaal uit de directe zon. Tijdens het spelen met water, dragen kinderen UV- werende kleding met daarbij een luier/zwemluier en/of zwembroek. Een petje/zonnehoedje helpt om het hoofd en gezicht te beschermen. Daarnaast wordt ook een zonnebril geadviseerd. Het oogfonds raadt aan een zonnebril te gebruiken met aanduiding 100% UV- bescherming of UV400 en een CE logo. Speelgoedbrillen voldoen dus niet.

Ziekte

Wat is ziek? De pedagogisch professional beoordeelt dit per individu, alleen koorts is hierbij geen maatstaf. Op het moment dat het kind 38° koorts heeft moet het kind worden opgehaald. Ouders worden altijd gewaarschuwd als het kind zich niet lekker voelt. De ouders informeert eventueel zelf de huisarts. Een huisarts wordt alleen direct door de pedagogisch professional ingeschakeld als het noodzakelijk is. Bij acuut gevaar wordt een ambulance gebeld.

Gebruikt het kind (tijdelijk) medicijnen, dan kunnen deze op het dagverblijf toegediend worden. Het kinderdagverblijf vraagt een schriftelijke overdracht van de ouder over de medicijnen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het formulier 'overdracht gebruik medicijnen'. Dit formulier is op de groep aanwezig en is te vinden in de ouderapp van KOVnet.

Medicijnen worden in de oorspronkelijke verpakking meegegeven en worden bewaard in het medicijnbakje op de groep of indien nodig in de koelkast. Het medicijn moet de eerste keer thuis gegeven worden, dit in verband met een eventuele reactie op de medicijnen. Bij 't Eerste Stapje wordt geen koortsverlagende medicatie toegediend. De pedagogische medewerkers zijn niet bevoegd om te bepalen wat de oorzaak van de koorts is en kunnen

in geen geval de verantwoordelijkheid nemen voor de toediening van koortsverlagende medicatie. Een uitzondering hierop geldt wanneer de koortsverlagende medicatie is voorgeschreven door een huisarts; in dat geval dient een schriftelijk advies van de huisarts te worden getoond. In dat geval mogen de pedagogisch professionals het wel toedienen.

Wanneer moet een kind worden opgehaald of mag het kind niet worden gebracht?

Het kan voorkomen dat het kind opgehaald moet worden als de pedagogisch professional niet meer de zorg kan geven die het kind nodig heeft zoals:

- Koorts vanaf de 38° of onder de 35.5°;
- Niet willen drinken;
- Niet lekker in zijn/haar vel zit;
- Meer aandacht vraagt dan er op dat moment geboden kan worden;
- De gezondheid van de andere kinderen en de pedagogisch professionals in gevaar brengt;
- Als het kind 3x diarree heeft in een korte tijd of moet spugen;
- Erg veel moet huilen en na overleg met de ouders geen andere oplossing is.

Wat toe doen bij besmettelijke ziekten?

- Ouders melden de besmettelijke ziekte van hun kind bij de pedagogisch professional;
- De pedagogisch professional volgt de adviezen op van de GGD;
- De GGD adviseert maatregelen afhankelijk van de ziekte;
- De pedagogisch professional brengt de ouders op de hoogte via mail en deurbriefjes. Daarin wordt vermeld wat er geconstateerd is en hoe de pedagogisch professional deze periode moet handelen voor het welzijn van de kinderen en de pedagogisch professionals;
- Bij krentenbaard moeten de plekjes 48uur in behandeling zijn voor dat het mag worden gebracht (dit geldt steeds opnieuw voor ieder nieuw plekje).

Wat te doen als het kind thuis in de ochtend niet fit is?

- Ouders melden bij de overdracht wat er aan de hand is;
- Wat de temperatuur van het kind is die ochtend;
- Ouders melden of het kind een paracetamol toegediend heeft gekregen en op welk tijdstip.

De GGD heeft een uitgebreid rapport geschreven over de meest voorkomende kinderziekten. Op het moment dat een ziekmelding binnenkomt, worden de richtlijnen hiervoor bekeken en besproken met de ouders. Het dagverblijf volgt zijn beleid betreft ziek zijn en kan advies inwinnen bij de GGD.

Hygiëne

Kinderen komen in aanraking met ziekteverwekkers, waartegen zij nog geen weerstand hebben opgebouwd. Het doormaken van een aantal veel voorkomende infectieziektes hoort bij de normale ontwikkeling van een kind, tijdens het verblijf op een kinderopvang komen zij via de andere kinderen vaker en op jongere leeftijd in contact met allerlei ziekteverwekkers.

Op het dagverblijf wordt daarom extra aandacht besteed aan hygiëne:

- Bij het handen wassen;
- Bij het schoonmaken van materiaal en omgeving;
- Met betrekking tot maatregelen betreffende bloed;
- Bij het klaarmaken en verstrekken van voedsel;
- Bij het verschonen en toiletgebruik;
- Door het aanleren van hoest en niesgewoonte;
- Door goed te ventileren;
- Door ieder gebruikt bedje elke dag te verschonen (als een kindje de dag erna ook komt, blijft het bedje opgedekt). Wordt een bedje op een dag door meerdere kindjes gebruikt, dan wordt deze tussendoor verschoond.

Wat betreft hygiëne worden de richtlijnen van de GGD gevolgd.

Op alle groepen is een schoonmaakrooster aanwezig, daarop staan alle taken verdeeld. Iedereen weet zo welke week, maand of kwartaal taken zij moeten doen. Daarnaast wordt er dagelijks gestofzuigd en gedweild op de groepen, dit gebeurt naar de broodmaaltijd en indien nodig aan het einde van de dag. Zo ook de WC worden dagelijks gepoetst.

9. Spelen

Definitie van spelen

Wat is spelen nu eigenlijk? Spelen is een breed begrip dat belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen, maar ook zeker voor volwassenen.

De definitie van spelen: spelen is het uitvoeren van een activiteit die doorgaans plezierig is, vaak zonder een specifiek doel of resultaat, maar met focus op vermaak en ontspanning. Spelen kan zowel door kinderen als volwassenen worden gedaan en kan fysieke, mentale of sociale elementen bevatten. Het kan ook een manier zijn om

‘Spelen is de hoogste vorm van onderzoek’

Albert Einstein

vaardigheden te ontwikkelen, creatief te zijn of experimenteren met verschillende scenario's.

Ontwikkelingsgebieden

De eerste levensjaren ontwikkelt een kind zich van baby naar dreumes, peuter en schoolkind. Wanneer een kind zich voorspoedig ontwikkelt, gaat het met zelfvertrouwen nieuwe uitdagingen aan en kan het kind zich zelfstandig redden in de wereld van volwassenen. De ontwikkeling verloopt echter niet bij elk kind op dezelfde manier. Elk kind heeft een eigen tempo en ontwikkelt zich op verschillende gebieden meer of minder snel. De omgeving waarin het kind opgroeit en de mensen om het kind heen, zorgen voor een veilige en respectvolle sfeer, waarin het ook belangrijk is om grenzen te stellen. Dit alles speelt een belangrijke rol in de manier waarop ontwikkelingsmogelijkheden behaald kunnen worden en in welk tempo dat gebeurt.

De ontwikkelingsgebieden die dagelijks aan bod komen zijn:

- Motorische ontwikkeling;
- Cognitieve ontwikkeling;
- Spraak- en taal ontwikkeling;
- Sociaal- emotionele ontwikkeling;
- Seksuele ontwikkeling.

Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling begint bij de geboorte met reflexen en breidt langzaam uit naar doelgerichte bewegingen. Er wordt veel gesproken over de grove en fijne motoriek, twee belangrijke aspecten van de motorische ontwikkeling. De grove motoriek betreft de grotere spiergroepen en de bewegingen die ze maken, zoals lopen, rennen, springen en klimmen. De fijne motoriek heeft betrekking op de kleinere spiergroepen, zoals die in de handen, vingers en polsen en is belangrijk voor activiteiten zoals grijpen, tekenen en schrijven.

De grove motoriek ontwikkelt zich van boven naar beneden: eerst het hoofd en de nek, daarna de romp en armen en uiteindelijk de benen en voeten. De fijne motoriek ontwikkelt zich van binnen naar buiten: eerst de grotere bewegingen met armen en benen en later de fijnere bewegingen van de vingers.

In de eerste maanden is een baby vooral bezig met reflexen zoals grijpreflex en de zuigreflex. Daarnaast ontwikkelt de baby zijn grove motoriek. Rond de 2 tot 4 maanden leert de baby het hoofd op te tillen wanneer hij op de buik ligt. Tussen de 4 en 6 maanden

leert de baby om te rollen van buik naar rug en andersom. Tussen de 6 en 10 maanden beginnen veel baby's te kruipen. Ook de fijne motoriek ontwikkelt zich langzaam: rond de 3 tot 4 maanden beginnen baby's voorwerpen vast te pakken, zoals een rammelaar en wordt de oog-handcoördinatie verder ontwikkeld.

Aan het einde van hun eerste levensjaar beginnen kinderen steeds meer op ontdekking te gaan. Ze trekken zich op aan meubels en experimenteren met het klimmen. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van evenwicht, coördinatie en de grove motoriek, vaardigheden die nodig zijn voor het zelfstandig leren lopen. Bij ons zijn de groepen dan ook zo ingedeeld dat iedere leeftijd voldoende op ontdekking kan, om de motorische ontwikkeling te ontwikkelen. De ontwikkeling verloopt in het eigen tempo van het kind: het leren lopen vindt vaak plaats tussen de 9 en 15 maanden. Het ene kind kan dit al voor de eerste verjaardag, het andere doet er iets langer over. In het begin kan het lopen onhandig en wankel zijn, maar met meer oefenen, verbetert de coördinatie en balans. Rennen begint vaak rond 18 – 24 maanden en springen meestal iets later, tussen de 2 – 3 jaar. In de dreumesperiode zullen kinderen hun fijne motoriek verder ontwikkelen door het bouwen van simpele bouwwerkjes te maken met blokken, vormen en andere speelmaterialen, wat ook de hand-oogcoördinatie stimuleert.

Peuters zullen motorische vaardigheden verder uitbreiden. ze worden zelfverzekerder in hun bewegingen: rennen gaat sneller en ze leren snelheid te verminderen wanneer ze obstakels tegenkomen. Waar springen voorheen vooral in de hoogte was, kunnen kinderen rond de peuterleeftijd ook in de lengte springen, bijvoorbeeld over een obstakel heen. 't Eerste Stapje biedt beweegspelletjes aan, is graag buiten en is een groot voorstander van risicovol spelen, oftewel uitdagingen aangaan. Peuters kunnen rond 2 – 3 jaar beginnen met een loopfiets, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van evenwicht en voortbeweging. Ook in de fijne motoriek maken peuters grote stappen: ze ontwikkelen de pincetgreep en kunnen voorwerpen tussen de wijsvinger en duim vasthouden. Ze leren nauwkeuriger kleuren en tekenen, leren zelfstandig kleding aan te trekken en kunnen verantwoord omgaan met een schaar.

Basisschool kinderen zullen rond de 4 – 5 jaar leren zwemmen en vaak tussen de 5 – 6 jaar zelfstandig hun veters strikken. Ze zullen ook beginnen met het beoefenen van sport en leren schrijven.

Cognitieve ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling betreft de ontwikkeling van het denkvermogen, het verwerken van informatie en het vormen van een beeld van de wereld om zich heen. Dit proces begint direct na de geboorte en gaat het hele leven door. Hersenen blijven zich ontwikkelen en

nieuwe vaardigheden ontstaan. De eerste twee jaar vormen de basis voor de cognitieve ontwikkeling. Baby's beginnen hun zintuigen te gebruiken om de wereld om zich heen te verkennen en leren dat objecten blijven bestaan, ook als ze niet zichtbaar zijn. Ze leren oorzaak en gevolg. Het is belangrijk om een omgeving met zintuiglijke prikkels te bieden, zoals spelen met geluid, kleuren, texturen en bewegingen.

Tijdens de dreumesperiode ontwikkelen kinderen hun cognitieve vaardigheden verder. Ze beginnen te begrijpen wat objecten zijn, begrijpen uitleg voor eenvoudige taken en worden zich bewust van zichzelf als persoon. De fantasie ontwikkelt zich, bijvoorbeeld in rollenspel, waarbij kinderen alledaags gedrag van volwassenen naspelen. In deze fase bieden wij eenvoudige puzzels en blokken aan, voor het ontwikkelen van probleemoplossend vermogen, voor te lezen en gesprekken te voeren. Dit biedt de ruimte voor kinderen om veilig te verkennen en in interactie te gaan met anderen.

In de peuterperiode nemen de cognitieve vaardigheden toe. Ze leren sneller, begrijpen relaties tussen personen en breiden hun vocabulaire uit. Ook leren ze eenvoudige vormen van redeneren. We oefenen samen met het sorteren van kleuren, vormen en plaatjes, zingen, muziek maken, dansen en creatief bezig zijn. Daarnaast nemen we in de ochtend de dag door aan de hand van dagritmekaarten, waarbij kinderen mee mogen denken over de activiteiten van die dag.

In de kleuterperiode leren kinderen logisch te denken. Ze leren over aantallen, hoeveelheden, vergelijkingen, tijd en volgordes en ontwikkelen vaardigheden in het oplossen van eenvoudige problemen. Later als schoolkinderen, leren ze problemen op verschillende manieren op te lossen, beter te plannen, actief te beoordelen en te reflecteren op wat ze geleerd hebben. Ze leren lezen, schrijven en rekenen. Onze BSO biedt een goede gelegenheid voor groepsspelletjes en samenwerking.

Spraak- en taal ontwikkeling

In de eerste periode zal een baby de taal nog niet begrijpen, maar het is wel heel belangrijk om veel tegen je baby te praten. Wanneer de baby je stem hoort weet hij dat hij niet alleen is, wat geruststellend werkt. Door woorden te benoemen, gebaren te gebruiken en te vertellen wat je gaat doen, kan de baby steeds meer woorden aan acties koppelen. Zo begint de taalontwikkeling. Na een tijdje zal het kind reageren op geluiden door zelf geluidjes te maken en het hoofd en de ogen te bewegen naar waar het geluid vandaan komt. Rond 7-8 maanden begint de brabbelfase, waarin het kind verschillende klanken achter elkaar zegt, zoals: 'dada, baba, gaga'. Vanaf deze periode kan het kind ook terug gebaren en zijn behoeften op die manier uiten. Baby- en kindergebaren bieden wij kinderen aan om de taalontwikkeling te stimuleren en frustratie van het nog niet kunnen communiceren met woorden te verminderen. Meer over [baby- en kindergebaren](#) vindt je

verderop in het beleidsplan. Voor het eerste jaar spreekt het kind vaak nog geen woorden, maar het begrijpt vaak al veel en kan eenvoudige opdrachten uitvoeren, zoals 'pak je jas'.

In de dreumes periode zal een kind steeds meer volledige woorden en kleine zinnen gebruiken. De woordenschat groeit snel en de zinnetjes worden steeds uitgebreider. Vanaf 2,5 jaar zullen de zinnen langer worden en maakt het kind zelfbedachte combinaties van woorden en zinnen. Later zal het kind dagelijks gesprekjes voeren en eenvoudige verhaaltjes beter begrijpen. Wij vragen bij 't Eerste Stapje dan ook vaak naar gebeurtenissen en interesses, wij proberen kinderen te stimuleren om onderling te communiceren, door vragen aan elkaar te stellen, naar elkaar te luisteren en op elkaars beurt te wachten. Maar ook door mee te gaan in de fantasie van het kind, alles blijven benoemen en woorden te geven aan voorwerpen, situaties en emoties. Dit helpt bij de taalontwikkeling van de dreumes en peuter.

Op school zal de taalontwikkeling zich verder uitbreiden, bijvoorbeeld door het gebruiken van twee korte zinnen achter elkaar, zoals 'ik pak mijn jas en ga naar buiten'. Ook gaan kinderen lezen en schrijven. Op de BSO geven we kinderen de ruimte om te vertellen over hun dag en gesprekken aan te gaan met zowel pedagogisch professionals als anderen kinderen.

Sociaal- emotionele ontwikkeling

De sociale- emotionele ontwikkeling is een belangrijk aspect in de groei van kinderen. Dit proces omvat het leren omgaan met emoties, het ontwikkelen van relaties met anderen en het opbouwen van zelfvertrouwen en zelfbewustzijn. Van 0 tot 12 jaar doorlopen kinderen verschillende fasen waarin ze belangrijke sociaal-emotionele vaardigheden ontwikkelen. De basis voor een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling is het opbouwen van vertrouwen. 't Eerste Stapje bereikt dat door het creëren van een veilige, zorgzame en responsieve omgeving, waarin continu liefdevolle reacties worden gegeven op de signalen van het kind. Op deze manier kunnen kinderen in hun eerste levensjaren een basis leggen voor emoties en sociale vaardigheden.

In de eerste jaren ontwikkelen kinderen een vroege vorm van empathie. Bijvoorbeeld een baby kan huilen wanneer hij een ander kind hoort huilen, of een peuter kan proberen een ander kind te troosten als hij verdrietig is. Dit vormt de eerste stap richting het begrijpen van de gevoelens van anderen en het ontwikkelen van motivatie om anderen niet te kwetsen.

Na het ontwikkelen van deze basisvaardigheden is het kind in staat verder te groeien in zelfstandigheid en in interactie met anderen. In deze fase (2-6 jaar) beginnen kinderen hun

emoties beter te begrijpen en leren ze hoe ze deze kunnen reguleren. Ze ontwikkelen het vermogen om emoties zoals woede, verdriet en blijdschap op een sociaal aanvaardbare manier te uiten. Het is ook een periode waarin kinderen hun eerste vriendschappen aangaan en de basis leggen voor sociale interacties. Het samen spelen op de verticale groepen van 't Eerste Stapje biedt kinderen dan ook veel kansen om zich sociaal te ontwikkelen.

In de volgende fase (6-9 jaar) leren kinderen zelfbewustzijn en ontwikkelen ze empathie. Ze worden zich meer bewust van hun eigen gevoelens en die van anderen. Ze kunnen beter omgaan met frustraties en beginnen emoties te begrijpen, zoals schaamte, trots of schuld. Empathie speelt een steeds grotere rol in hun sociale interacties en ze beginnen het belang van vriendschappen en groepsdynamiek te begrijpen.

Tegen het einde van de basisschoolperiode (9-12 jaar) leren kinderen zelfstandigheid en sociale verbindingen. Ze beginnen zich sterker als individu te onderscheiden en ontwikkelen een sterker gevoel van eigenwaarde. Tegelijkertijd worden vriendschappen belangrijker en beginnen kinderen te experimenteren met groepsidentiteit en sociale rollen. Ze leren omgaan met complexere sociale situaties en emoties, zoals jaloezie, en leren hoe ze om moeten gaan met verlies en tegenslag.

Seksuele ontwikkeling

Seksuele ontwikkeling maakt deel uit van de algemene ontwikkeling van kinderen en begint al vanaf de geboorte. Seksualiteit bij kinderen is een breed onderwerp, dat zich uitstrekt over intimiteit, lichamelijkeheid, geslacht, gender en gerelateerde thema's. Het opdoen van kennis, het ontwikkelen van een mening en het vormen van een eigen houding staan centraal in de seksuele opvoeding. Bij 't Eerste Stapje beseffen we dat kinderen veel tijd doorbrengen op het kinderdagverblijf, waardoor wij een belangrijke rol spelen in de seksuele ontwikkeling van kinderen. Wij vinden het belangrijk dat seksuele opvoeding geen taboe is en dat er op een open, eerlijke en leeftijdsadequaat manier over gesproken kan worden. Bij 't Eerste Stapje mag iedereen dan ook zijn wie hij of zij wil zijn. De juiste benamingen zullen worden gebruikt, bijvoorbeeld voor de geslachtsdelen en we werken niet met stereotype kenmerken.

Babyfase 0-2 jaar,

In deze vroege fase begint de seksuele ontwikkeling met de lichamelijke ervaringen van het kind. Baby's ontdekken hun eigen lichaam en reageren op prikkels, zoals aanraking. Dat een basis legt voor hun lichamelijke gewaarwording. De focus ligt echter voornamelijk op het ontwikkelen van basisvertrouwen en hechting met de ouders of verzorgers.

Tegelijkertijd ontdekken kinderen al snel dat hun lichaam verschilt van dat van volwassenen. Dit besef komt naar voren wanneer kinderen nieuwsgierig beginnen te kijken naar de lichamen van hun ouders of andere volwassenen in hun omgeving. Het is niet ongevoel dat kinderen uit nieuwsgierigheid hun opvoeders aanraken, zelfs op intieme plekken van het lichaam. Dit gedrag komt vaak voort uit een verlangen om meer te leren over hun eigen lichaam en dat van anderen.

Ouders, verzorgers, maar ook wij als pedagogisch professionals spelen hierbij een cruciale rol in het stellen van duidelijke grenzen en het uitleggen van gepast gedrag. De manier waarop opvoeders reageren op dit soort gedragingen heeft invloed op hoe kinderen later om zullen gaan met vragen over seksualiteit, intimiteit en het respecteren van grenzen.

Peuters van 2-4 jaar,

Op deze leeftijd beginnen kinderen vaak nieuwsgierig te worden naar de verschillen tussen jongens en meisjes. Dit uit zich in het stellen van vragen over het lichaam en geslachtsdelen. Ze kunnen bijvoorbeeld benoemen of aangeven of iemand een jongen of een meisje is en of iemand een piemel of vagina heeft. Dit is een fase waarin kinderen proberen de wereld om hen heen te begrijpen, waarbij geslachtskenmerken een belangrijk onderdeel van die ontdekking vormen. Het is normaal voor kinderen om interesse te tonen in het eigen lichaam, zoals het aanraken van geslachtsdelen, vooral als een manier om zichzelf te verkennen. Dit gedrag is geen seksuele handeling, maar een natuurlijk onderdeel van hun lichamelijke ontwikkeling.

Peuters kunnen soms meerdere keren per dag masturberen, wat een normaal en vaak onschuldig gedrag is in deze fase. Dit komt vaak voor wanneer het kind de lichamelijke sensaties ontdekt en probeert te begrijpen. Het is belangrijk te weten dat dit gedrag niet voortkomt uit seksuele gevoelens, maar eerder uit nieuwsgierigheid of het zoeken naar ontspanning.

Daarnaast kan het voorkomen dat kinderen seksueel getinte woorden roepen, wat vaak een manier is om grenzen te testen of om aandacht te trekken. Dit is meestal niet bedoeld om seksuele betekenis te geven. Het kan echter wel een signaal zijn dat het kind de sociale context van zulke woorden nog niet volledig begrijpt.

Ook kunnen kinderen beginnen met seksueel getinte spelletjes, zoals 'doktertje spelen', waarbij ze hun eigen lichaam en dat van anderen onderzoeken. Deze spellen komen voort uit nieuwsgierigheid en het verlangen om te leren over de lichamelijke verschillen tussen mensen. Hoewel deze spellen vaak onschuldig van aard zijn, is het belangrijk om op een

rustige manier grenzen aan te geven en kinderen te leren over privacy en respect voor elkaar.

Kleuters van 4-6 jaar,

Op deze leeftijd stellen kinderen vaak nieuwsgierige vragen over voortplanting en geboorte, waarbij ze proberen te begrijpen hoe baby's worden gemaakt en geboren. Dit kan variëren van simpele vragen over hoe een baby in de buik komt tot diepere vragen over voortplanting. Het is belangrijk om deze vragen eerlijk en op een manier die past bij de leeftijd van het kind te beantwoorden.

Daarnaast kunnen kleuters beginnen te ervaren wat ze als verliefdheid beschouwen, vaak op een speelse manier. Ze kunnen gehecht raken aan specifieke vrienden of klasgenootjes en dit uiten door bijvoorbeeld te zeggen dat ze verliefd zijn. Dit is een vroeg stadium in het ontwikkelen van emotionele verbindingen met anderen.

Sommige kleuters kunnen ook wegdromen of zichzelf aanraken, bijvoorbeeld met hun hand in hun broek, wat vaak voortkomt uit de ontdekking van lichamelijke sensaties. Dit is normaal verkennend gedrag, maar het is ook het moment waarop schaamtegevoelens kunnen ontstaan. Kinderen gaan zich bewust worden van de sociale regels en beginnen te ervaren dat bepaalde gedragingen privé zijn en niet in het openbaar gedaan kunnen worden. Het is belangrijk dat ouders of verzorgers, maar ook wij als pedagogisch professionals op een ondersteunende manier reageren, zodat het kind zich veilig voelt om vragen te stellen en te leren over respectvolle gedragingen en grenzen.

Kinderen van 6 – 10 jarige,

Tussen de 6 en 10 jaar komen kinderen in een belangrijke fase van hun seksuele ontwikkeling. Ze beginnen op een introverte manier om te gaan met seksualiteit en hebben vaak een grotere behoefte aan privacy. Dit is een periode waarin kinderen zich steeds meer bewust worden van hun eigen lichaam en de rol die seksualiteit speelt in hun omgeving. Ze ontwikkelen schaamtegevoelens, vooral in situaties waarin hun lichaam of seksuele nieuwsgierigheid ter sprake komt. Dit is een normale reactie, waarbij kinderen leren dat bepaalde zaken privé zijn en niet altijd met anderen gedeeld hoeven te worden.

In deze periode vindt er ook een verdere verkenning van hun eigen lichaam plaats. Dit kan zich uiten in het onderzoeken van geslachtsdelen en het vergelijken van lichamen met die van anderen. Dit heeft geen seksuele intentie, maar is eerder een manier voor kinderen om hun lichaam te begrijpen en lichamelijke verschillen te leren kennen. Het is een normaal onderdeel van de ontwikkeling, maar gaat ook gepaard met de ontdekking van grenzen, zowel de eigen als die van anderen.

Kinderen in deze leeftijdsfase beginnen voor het eerst echt verliefd te worden, vaak zonder de diepere betekenis van verliefdheid volledig te begrijpen. Het is meer een fase van fascinatie en bewondering voor een ander kind, zonder dat er sprake is van seksuele aantrekkingskracht. Ze ontwikkelen ook echte vriendschappen, vooral met seksegenoten, die vaak een belangrijke rol spelen in hun sociale leven.

Seksuele nieuwsgierigheid neemt in deze periode toe en kinderen gaan steeds meer vragen stellen over seksualiteit. Ze kunnen ook seksueel getinte woorden opzoeken op internet of in gesprekken met andere kinderen, vaak uit nieuwsgierigheid naar de betekenis van deze woorden. Ze stellen vragen en zoeken antwoorden bij ouders, opvoeders of vrienden, waarbij ze zich vaak bewust zijn van de schaamte die rond dit onderwerp hangt.

Wat betreft sociale interacties spelen kinderen in deze fase vooral met seksegenoten, maar er ontstaan ook groepsgewijze interacties waarbij kinderen de andere sekse uitdagen. Dit kan zich uiten in bijvoorbeeld 'jongens pakken de meisjes' of andersom. Dit gaat vaak niet gepaard met een bewuste seksuele intentie, maar is eerder een manier om sociale grenzen te testen en te verkennen.

In sommige gevallen kan erotisch getint spel plaatsvinden, bijvoorbeeld met barbies of poppen, waarbij kinderen zich voorstellen dat de poppen relaties aangaan. Dit is een manier voor kinderen om sociale en seksuele interacties na te spelen die ze hebben gezien of gehoord, maar zonder dat er direct seksuele bedoelingen aan ten grondslag liggen.

Daarnaast kunnen kinderen in deze leeftijdsfase seksueel getinte tekeningen maken. Dit is vaak een manier om controle te krijgen over wat ze leren of zien over seksualiteit. Dit soort tekeningen heeft meestal te maken met nieuwsgierigheid en het verkennen van het eigen lichaam en de lichamelijke verschillen tussen mannen en vrouwen.

Kinderen 10 – 12 van jarige,

In de leeftijdsfase van 10 tot 12 jaar bevinden kinderen zich in een periode die ook wel preadolescentie wordt genoemd, het begin van de puberteit. Dit is een tijd waarin kinderen beginnen te verkennen wat seksualiteit voor hen betekent en waarin hun interesse in seksuele en romantische relaties toeneemt.

Kinderen in deze leeftijdsgroep hebben vaak al een begin van een 'blauwdruk' over seksualiteit ontwikkeld. Dit betekent dat ze ideeën en overtuigingen hebben over wat seks

is, vaak beïnvloed door hun omgeving, de media, vrienden en voorlichting. Hun begrip van seksualiteit is echter vaak nog onvolledig en idealistisch, waarbij ze bepaalde concepten nog niet altijd goed kunnen plaatsen of begrijpen.

Het internet speelt een steeds grotere rol in de seksuele ontdekking van kinderen in deze leeftijdsfase. Ze kunnen gericht op zoek gaan naar porno, vaak uit nieuwsgierigheid en het verlangen om meer te weten over seks. Dit kan verwarrend zijn, aangezien de beelden die ze tegenkomen vaak niet realistisch zijn en niet altijd overeenkomen met gezonde seksuele relaties.

In deze periode beginnen kinderen vaak voor het eerst te experimenteren met romantische en seksuele handelingen, zoals een tongzoen. Een tongzoen is vaak een spannende ervaring die gepaard gaat met onzekerheden, omdat kinderen in deze fase nog leren over wederzijds respect, grenzen en communicatie in relaties.

Voor meisjes is de eerste menstruatie een van de belangrijkste fysieke veranderingen in deze periode. Dit markeert het begin van de vruchtbaarheid en kan veel emoties oproepen. Sommige meisjes voelen zich trots en volwassen, terwijl anderen zich onzeker kunnen voelen over hun veranderende lichaam.

Daarnaast zullen ook jongens fysieke veranderingen doormaken, zoals de ontwikkeling van secundaire geslachtskenmerken, de groei van de geslachtsorganen en de productie van geslachtshormonen. Testosteron wordt aangemaakt, wat leidt tot de start van spermatogenese (het proces waarbij zaadcellen worden geproduceerd). Dit kan zich uiten in de eerste zaadlozing, vaak gepaard met een natte droom, waarbij het orgasme plaatsvindt zonder dat de jongen er controle over heeft. Masturbatie is een andere manier waarop jongens in deze leeftijdsfase hun seksualiteit beginnen te verkennen. Dit gebeurt vaak uit nieuwsgierigheid naar de lichamelijke sensaties, maar ook als reactie op seksuele opwinding. Masturbatie op deze leeftijd is normaal en een belangrijk onderdeel van het proces waarbij jongens leren omgaan met hun lichaam en seksuele gevoelens. Ze begrijpen echter niet altijd precies wat er gebeurt, wat kan leiden tot verwarring of schaamte. Het is essentieel dat jongens op deze leeftijd voldoende informatie krijgen over seksuele gezondheid, zodat ze begrijpen dat wat ze ervaren normaal is en dat ze op een gezonde manier met hun seksualiteit kunnen omgaan.

Meisjes in deze leeftijdsfase beginnen vaak te experimenteren met hun uiterlijk, bijvoorbeeld door nieuwe kledingstijlen te proberen of make-up te gebruiken. Dit kan deel uitmaken van hun zoektocht naar identiteit en het proberen van volwassenheid. Ze kunnen beïnvloed worden door sociale normen (en sociale media) en de verwachtingen

die ze in hun omgeving ervaren, zoals druk om aantrekkelijk te zijn of bepaalde mode- of schoonheidsidealen te volgen.

Een belangrijk kenmerk van de seksuele ontwikkeling tussen 10 en 12 jaar is dat kinderen in deze fase steeds minder openlijk praten over seksualiteit met volwassenen, vooral met ouders of verzorgers. Dit heeft verschillende oorzaken. Ten eerste groeit het verlangen naar onafhankelijkheid, waardoor kinderen zich minder geneigd voelen om hun gevoelens en vragen over seksualiteit met hun ouders te delen. Daarnaast speelt de invloed van leeftijdsgenoten en de blootstelling aan informatie via andere bronnen, zoals het internet, sociale media en cultuur, een steeds grotere rol. Kinderen praten vaker met vrienden over seksualiteit of zoeken informatie via online platforms, in plaats van met volwassenen. Dit kan betekenen dat ze omgaan met onvolledige of onjuiste informatie, wat verwarring of misverstanden kan veroorzaken. Het is daarom van groot belang dat volwassenen een veilige en ondersteunende omgeving bieden, waarin kinderen zich niet alleen gesteund voelen in het stellen van vragen, maar zich ook comfortabel voelen om onduidelijkheden of zorgen te uiten.

SOS kinderen en emoties

Wanneer een kind wordt geboren, moet het bijna alles nog leren. veel zaken, zoals eten, drinken, lopen en praten spreken voor zich. Maar het feit dat kinderen ook alles moeten leren op het gebied van emoties, wordt vaak over het hoofd gezien.

Kinderen zitten vol emoties en emoties beïnvloeden hun gedrag. Als pedagogisch professionals willen wij bij 't Eerste Stapje ervoor zorgen dat ieder kind zichzelf kan zijn en tegelijkertijd rekening houdt met zijn omgeving. Dit doen we door 'ruimte te geven aan emoties en grenzen te stellen aan gedrag'. Wat wij de kinderen willen leren, is om woorden te geven aan hun emoties.

Wat willen emoties ons vertellen en waarom zijn ze zo belangrijk? Wanneer er begrip is voor emoties, kunnen we ze leren herkennen en erkennen. Dit vormt de basis van een goede emotionele ontwikkeling. Uiteraard betekent dit niet dat we hiermee alle problemen kunnen voorkomen of oplossen, maar we slaan de basis niet over.

Het 4 stappen leerproces:

1. Herkennen: wat is het dat ik voel in mijn lijf?
2. Benoemen: hoe heet dat wat ik voel?
3. Accepteren: het is oké wat ik voel, ik mag voelen wat ik voel.
4. Uiten: ik weet wat ik kan doen als ik een emotie voel.

Uit onderzoek is gebleken dat we geboren worden met vier basisemoties die wereldwijd aan de gezichtsuitdrukking te herkennen zijn. Deze emoties zijn universeel. Alle andere emoties zijn hieruit afgeleid. We worden geboren met deze vier basisemoties, omdat ze een belangrijke functie vervullen. Bij 't Eerste Stapje richten we ons ook vooral op de vier gangbare basisemoties:

- Blij
- Boos
- Bang
- Bedroefd/ verdrietig

We doen dit onder andere door middel van het boek kleurenmonster. Het kleurenmonster is in de war. Hij voelt zich blij, verdrietig, boos, bang en kalm tegelijk. Wat is er met hem aan de hand? Met de hulp van een meisje probeert hij alle emoties die hij voelt een eigen plek te geven. verderop in het boek heeft het monster telkens een andere kleur, waarbij elke kleur staat voor een bepaalde emotie; blijdschap (geel), verdriet (blauw), woede (rood), angst (donker) en kalmte (groen). Het boek is geschikt om kinderen te leren wat emoties zijn en ze bij zichzelf en andere kunnen herkennen en benoemen.

We geven ruimte aan emoties en stellen grenzen aan gerag door:

- Hoofd- en bijzaken te scheiden: welke grenzen zijn echt belangrijk? Dit worden de regels;
- Positieve gedragsverwachtingen te formuleren: wat willen wij dat het kind wel doet?;
- Regels op een rustig moment te bespreken en eventueel op papier te zetten: zo kunnen we er bij de kinderen naar verwijzen indien nodig;
- Consequenties te verbinden aan ongewenst gedrag: dit wel pas nadat je deze vooraf duidelijk hebt besproken en in lijn zijn met het gedrag.

10. Overig

KOVnet

KOVnet is een softwarepakket voor kinderopvang organisaties, waar wij als dagverblijf al jaren gebruik van maken. Voor zowel het kantoor, de pedagogisch professionals en de ouders is het een gebruiksvriendelijk programma, dankzij de verschillende apps die te downloaden zijn.

Ouders kunnen via de ouderapp contracten inzien en ondertekenen, facturen en jaaroverzichten bekijken, vakanties en vrije dagen doorgeven en gemakkelijk communiceren met de pedagogisch medewerkers op de groep.

Voor pedagogisch professionals is er een groepsapp met functies zoals presentielijsten, het digitale schriftje, chat met ouders, mentorberichten en overdrachten naar collega's.

Ook het kind volgsysteem Kindin is onderdeel van KOVnet. Hiermee kunnen wij eenvoudig alle observaties en welbevindingen per individueel kind registreren.

Overdracht naar de basisschool

Vanuit 't Eerste Stapje is er met verschillende scholen en de eigen BSO sprake van een warme overdracht. De scholen nemen contact op met het KDV om telefonisch eventuele bijzonderheden van het kind te bespreken. Ouders geven toestemming aan de basisschool, zodat deze overdracht kan plaatsvinden. Wordt hier geen toestemming voor gegeven, dan vindt er ook geen warme overdracht plaats. Mocht het nodig zijn om de warme overdracht om bepaalde redenen eerder te laten plaatsvinden, dan wordt hiervoor ook toestemming gevraagd aan de ouders en wordt het gesprek voor plaatsing gehouden.

Kinderen tot 1 jaar

't Eerste Stapje wil kinderen een gezonde, veilige en warme leeromgeving bieden. Zeker voor kinderen tot 1 jaar is dit een belangrijke periode waarin regelmaat, ritme en passende zorg centraal staat. Deze zorg stemmen we zorgvuldig af met de ouders van het kind.

Elke baby ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Daarom werken we met individuele dagritmes, afgestemd op het voedings- en slaapschema van thuis.

Wat voeding betreft, bieden we gekolfde borstvoeding aan (indien door de ouders meegegeven), flesvoeding HERO nr. 1 of nr. 2 aan, of andere flesvoeding die door ouders zelf meegegeven worden. Overgang naar vaste voeding gebeurt altijd in overleg met de ouders. Dit gebeurt stapsgewijs: eerst kleine hapjes, die langzaam worden uitgebreid naar volledige maaltijden. Fruithapjes worden bij 't Eerste Stapje vers bereid. Groentehapjes bieden we aan in potjes van het huismerk (Jumbo of Albert Heijn) of Olverit.

Baby's tot 1 jaar krijgen een eigen schriftje. Hierin noteren we dagelijks de eet- en slaaptijden, eventuele bijzonderheden en een kort verhaaltje over de dag. Zo kunnen ouders precies teruglezen hoe de dag is verlopen. Ook is het fijn als ouders thuisgebeurtenissen of bijzonderheden in het schriftje schrijven, zodat we elkaar goed op de hoogte houden en samen betrokken blijven bij de ontwikkeling van het kind.

Wanneer een kind 1 jaar wordt, vervallen enkele onderdelen: het schriftje, de flesvoeding en de potjes groentehap. De meeste kinderen stappen dan over op gewone koemelk. Als

een kind daar nog niet aan toe is, vragen we ouders om zelf flesvoeding mee te blijven geven.

Wat zit er in de tas?

Wat neem je mee naar 't Eerste Stapje?

Voor baby's:

- Een fles voorzien van naam;
- Voeding: afgekolfde melk of eigen flesvoeding (afgemeten in voedingsbakjes en voorzien van naam). Vanuit 't Eerste Stapje wordt flesvoeding van het merk HERO (nummer 1 en 2) aangeboden;
- Eventueel oefenhapjes ('t Eerste Stapje maakt vers gepureerd fruit en gebruikt groentehapjes uit potjes van bijvoorbeeld Olvarit of huismerk (Jumbo of Albert Heijn);
- Eigen speentje of klein knuffeltje/tutdoekje;
- Slaapspullen: pyjama en slaapzakje (slaapzakjes zijn ook aanwezig bij 't Eerste Stapje);
- Reserve kleding: romper, broekje, shirtje en sokken;
- Een jas, voorzien van naam.

Voor peuters:

- Reserve kleding (inclusief ondergoed en sokken);
- Knuffel en/of speen.

Overig:

- Medicatie (indien nodig): hiervoor dient een medicijnverklaring 'overdracht gebruik medicijn' te worden ondertekend bij een van de pedagogisch professionals. Dit formulier is ook te downloaden via de KOVnet-app.

Wat willen wij graag weten?

Brengen en halen:

Wanneer een kind op een ander tijdstip dan gebruikelijk wordt gebracht of opgehaald, vragen wij ouders dit te melden aan een van de pedagogisch professionals.

Ophalen door anderen:

Als iemand anders dan de ouder het kind komt ophalen, dient dit vooraf aan de pedagogisch professionals gemeld te worden. Het kind wordt niet meegegeven aan onbekenden, tenzij dit expliciet is doorgegeven. Indien een kind regelmatig door een andere vaste persoon wordt opgehaald, kunnen ouders een toestemmingsformulier invullen. Dit formulier is op elke groep beschikbaar.

Telefonisch bereikbaarheid:

Indien ouders op een opvang dag tijdelijk niet bereikbaar zijn, vragen wij hen een alternatief telefoonnummer of contactpersoon door te geven waarop wij hen kunnen bereiken in geval van nood.

Wijzigingen in contact gegevens:

Als contactgegevens, zoals een telefoonnummer of e-mailadres, veranderen, vragen wij ouders dit zo snel mogelijk aan ons door te geven, zodat wij altijd over de juiste informatie beschikken.

Toestemmingsverklaring:

In KOVnet zijn er verschillende digitale toestemmingsverklaringen, wij vragen ouders om per verklaring aan te geven of zij wel of geen toestemming geven. Deze toestemmingen gaan onder andere over: uitstapjes, foto's in het digitaal schriftje of op sociale media, slapen in buitenbedje etc. De ingevulde verklaringen worden digitaal opgeslagen en kunnen altijd worden aangepast.

BSO ophalen van school / taxi

De kinderen van de buitenschoolse opvang worden uit school opgehaald door de pedagogisch professional van de BSO of door taxibedrijf van Kronenburg om naar de BSO te gaan. Het is de bedoeling dat ouders zelf aan de leerkrachten doorgeven wanneer hun kind naar de BSO gaat, zodat de leerkracht de kinderen hieraan kan herinneren aan het einde van de dag. De pedagogisch professional van de BSO of de taxichauffeur staan altijd op een vaste plek op het schoolplein om de kinderen op te halen.

De kinderen zitten, indien nodig, op een stoelverhoger. De BSO is verzekerd voor ongevallen tijdens het vervoer van school naar de BSO en voor autoritten naar activiteiten. Daarnaast zijn de taxichauffeurs bekend met schoolritten en werken zij volgens de geldende regels en afspraken. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met dezelfde chauffeur.

De pedagogisch professional heeft altijd de telefoon van zichzelf of van de BSO bij zich (06 – 46 80 72 29).

Contact met ouders

Een goed contact met ouders is de basis voor het welbevinden van het kind. Ouders moeten de gelegenheid krijgen om de pedagogisch professional goed te informeren over hun kind. Zodat ze de verantwoordelijkheid voor hun kind met een gerust hart over kunnen dragen aan de pedagogisch professional. Ouders moeten vertrouwen hebben in de

manier waarop er met hun kind wordt omgegaan, dit kan alleen op elkaar worden afgestemd door middel van een goede communicatie. Een goed contact tussen ouders en pedagogisch professionals is dus van groot belang.

Pedagogisch professionals staan open voor contact met ouders en doen hun best om, binnen de mogelijkheden van de groep, zoveel mogelijk aan te sluiten bij hun wensen. De meest voorkomende vorm van communicatie is het mondelinge contact tijdens de haal en breng momenten. Tijdens deze overdracht momenten kunnen er vragen gesteld worden en afspraken worden gemaakt. Daarnaast is er de mogelijkheid om tijdens openingstijden telefonisch contact te zoeken met een van de pedagogisch medewerkers.

Oudercommissie

De oudercommissie van 't Eerste Stapje bestaat uit ouders van zowel het KDV als de BSO. Deze commissie bestaat uit een voorzitter, penningmeester en overige leden. In de maandelijkse nieuwsbrief kunt u lezen wie de oudercommissie vertegenwoordigt.

Wat is het doel van de oudercommissie?

- Adviseren van de kinderopvang;
- Denk aan beleid stukken, openingstijden en tarieven;
- Communicatie tussen ouders en opvang;
- Kwaliteitsbewaking;
- Meepraten over wijzigingen;
- Wat zijn de belangrijkste activiteiten van de oudercommissie?;
- De oudercommissie denkt concreet mee over verschillende zaken. Het (pedagogisch) beleid, de hygiëne, de veiligheid van de kinderen en de sfeer binnen het kinderdagverblijf zijn enkele voorbeelden.

Contact?

Natuurlijk bepaalt de oudercommissie niet alleen. Mening van andere ouders zijn erg belangrijk. Zijn er vragen, opmerkingen of suggesties, neem dan contact met ons op. Ook is het mogelijk ons persoonlijk aan te spreken op het kinderdagverblijf of ons te mailen.

Klachtenprocedure

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen. Dit contact leggen wij het

liefste persoonlijk, door er samen voor te gaan zitten. Een afspraak hiervoor maken kan via e-mail, telefoon of tijdens een haal / brengmoment.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het '[Klachtenloket Kinderopvang](#)' en in het uiterste geval met de '[Geschillencommissie kinderopvang](#)'. Meer informatie hierover kan de ouder vinden op www.degeschillencommissie.nl ook de oudercommissie kan hier terecht).

In geval van een klacht wordt ouders vanuit de rijksoverheid het volgende stappenplan geboden:

Stap 1: klacht indienen bij kinderopvangorganisatie

U kunt een klacht alleen schriftelijk indienen bij de kinderopvangorganisatie. Hoe u dit kunt doen, staat in hun klachtenregeling.

Stap 2: contact opnemen met klachtenloket kinderopvang

Heeft de kinderopvangorganisatie geen klachtenregeling? Of reageert de organisatie niet binnen 6 weken op uw klacht of neemt die uw klacht niet serieus? Dan kunt u [contact opnemen met het klachtenloket kinderopvang](#). Deze is onderdeel van de geschillencommissie kinderopvang. Van het loket krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Dit is gratis.

Stap 3: klacht indienen bij geschillencommissie kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het [geschil voorleggen aan de geschillencommissie kinderopvang](#). U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). En om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie hebben doorlopen.

Aansprakelijkheid

Het kinderdagverblijf is niet aansprakelijk voor verlies of schade van spullen die het kind meeneemt. 't Eerste Stapje wil dan ook liever niet dat kinderen sieraden aan hebben, zeker geen kralenketting die los kan gaan (i.v.m. inslikken).

Op 't Eerste Stapje wordt er graag buiten gespeeld, dus het is fijn als kinderen speelkleding en schoenen aankrijgen. De jassen, tassen en eventueel handschoenen, sjaal, mutsen en laarzen voorzien van naam.

11. Wet IKK

Observatie en mentorgesprekken

Ieder kind heeft zijn eigen identiteit en mogelijkheden, waar de pedagogisch medewerkers hun benaderingswijze op aanpassen. Om dit goed te laten verlopen, wordt veel belang gehecht aan een goede afstemming tussen ouders en de pedagogisch medewerkers. De breng- en haalgesprekken van iedere dag zijn hiervoor van groot belang. Het dagverblijf werkt met een kind dossier. Daarin wordt belangrijke informatie over het kind opgeschreven, zoals bijzonderheden die de pedagogisch medewerkers opvallen betreft de ontwikkelingsaspecten van het kind, allergieën, ziektes, ongevallen die thuis gebeurd zijn, op het KDV of elders en verandering in ritmes.

Mentorschap

Ieder kind zit op een vaste stamgroep met daarbij vaste pedagogisch medewerkers. Ieder kind heeft een 'mentor'.

Voor aanvang van de opvang worden ouders uitgenodigd door de mentor van het kind voor een intake gesprek. Een mentor is één van de pedagogisch medewerkers die het kind het meest ziet op het kinderdagverblijf. Zij verzorgt de observaties van het kind en voert de gesprekken met de ouders.

Indien de ouder behoefte heeft aan het verkrijgen van meer informatie over haar/zijn kind, kan vanzelfsprekend een afspraak gemaakt worden met de desbetreffende mentor. Het kan ook zijn dat de mentor een gesprek met de ouders aanvraagt naar aanleiding van de observaties. Mocht er naar aanleiding van het gesprek advies van buitenaf nodig zijn, dan kan er contact opgenomen worden met Centrum voor jeugd en gezin en de GGD.

Ouders worden uitgenodigd voor een gesprek, maar zijn dit niet verplicht. De ervaring is dat ouders het als heel positief ervaren.

(Mocht het voorkomen dat de mentor van het kind door omstandigheden wijzigt, maakt de huidige mentor dit kenbaar aan de ouder.) De huidige mentor zorgt voor een goede overdracht naar de nieuwe mentor.

Op beide groepen is een lijst aanwezig met daarop de kinderen en hun mentor.

3-uursregeling

De drie-uursregeling houdt in dat er per groep maximaal drie uur per dag mag worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio (BKR). Voor de BSO geldt dat dit maximaal een half uur per dag mag zijn. Dit betekent dat er tijdens deze uren minder pedagogisch professionals op de groep mogen staan dan volgens de BKR verplicht is, bijvoorbeeld wanneer pedagogisch professionals pauze houden.

Personeelsdiensten KDV

6:45 - 16:30u

7:15 - 16:30u

Personeelsdiensten BSO

14:00 - 17:30u

14:00 - 18:00u

7:30 - 17:00u

7.45 - 17:15u

8:30 - 17:30u

8.30 - 18.00u

Pauze momenten

13.15 - 13.45u

13.30 - 14.00u

13.45 - 14.45u

In welke situaties kan er worden afgeweken van de BKR:

Er zijn verschillende situaties op een dag waarop eventueel van de BKR mag worden afgeweken. Dit zijn voornamelijk de openings- en sluitmomenten. Op deze momenten worden kinderen op verschillende tijdstippen gebracht en gehaald, waardoor het rustiger kan zijn op de groep.

Daarnaast kan er worden afgeweken van de BKR tijdens de pauzes van de pedagogisch professionals. Op deze momenten slapen vaak veel dreumesen en peuters, waardoor er minder directe begeleiding nodig is.

Mocht het op deze momenten niet haalbaar zijn om met een lagere bezetting te werken, dan worden de pauzes bijvoorbeeld opgeschoven of tijdelijk aangepast.

Hoe wordt er in deze situaties aandacht besteed aan het kind?

Ook tijdens momenten met een lagere bezetting staat het kind centraal. De dagindeling is bewust zo ingericht dat er ruimte is voor vrij spel of voor activiteiten die rustig, zelfstandig of met minder begeleiding kunnen worden uitgevoerd.

De pedagogisch professional blijft op de groep aanwezig, kan inspringen waar nodig en zorgt voor:

- Continuïteit;
- Een veilige en vertrouwde omgeving;
- Emotionele ondersteuning van de kinderen.

Zo zorgen we ervoor dat kinderen zich ook tijdens deze momenten gezien, gehoord en veilig voelen.

Vaste gezichten

Een vaste, vertrouwde pedagogisch professional biedt emotionele veiligheid aan een kind. Daarom werkt er op de dag dat het kind aanwezig is minimaal een vast gezicht van

het kind op de groep. Deze medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en wat het kind stress kan geven. Het vaste gezichtencriterium geldt niet binnen de buitenschoolse opvang.

De regels voor het aantal vaste gezichten per kind staan in [artikel 9](#) van het Besluit kwaliteit kinderopvang.

- Worden op een groep 1 of 2 pedagogisch professionals ingezet volgens de BKR? Dan mag een baby maximaal 2 vaste gezichten hebben. voor kinderen van 1 jaar en ouder zijn dat er maximaal 3.
- Worden op een groep 3 of meer pedagogisch professionals ingezet volgens de BKR? Dan mag een baby maximaal 3 vaste gezichten hebben. voor kinderen van 1 jaar of ouder zijn dat er maximaal 4.

Naast het 'vaste gezicht' kunnen andere pedagogisch professionals worden ingezet. Voor kinderen met een flexibele dagen opvang geldt het vast gezichtencriterium niet.

Sinds 1 juli 2023 mag in situaties van ziekte, verlof en vakantie van een vast gezicht worden afgeweken van het vaste gezichtencriterium. Ondanks deze versoepeling doen wij ons uiterste best om hier niet van af te wijken. Mocht dit toch gebeuren, dan wordt een van onze andere vaste pedagogisch professionals ingezet. Doordat 't Eerste Stapje een kleinschalig dagverblijf is, we veel gezamenlijk buiten zijn, of het opendeurenbeleid toepassen, zal ook deze pedagogisch professional veilig en vertrouwd aanvoelen voor het kind, ook al is deze persoon niet een van de vaste gezichten.

Daarnaast kan het voorkomen dat een tweede- of derdejaars stagiair(e) wordt ingezet. Doordat zij op vaste dagen stage lopen, zijn zij een bekend en vertrouwd gezicht voor de kinderen en daardoor goed inzetbaar om de emotionele veiligheid en stabiliteit te waarborgen. In deze gevallen staan zij altijd naast een vaste pedagogisch professional op de groep.

Beroepskracht – kindratio

De beroepskracht-kindratio (BKR) is de verhouding tussen het minimaal aantal in te zetten beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen op de stamgroep. Het aantal beroepskrachten is afhankelijk van de groepsgrootte en de leeftijd van de aanwezige kinderen. Hou ouder de kinderen zijn, hoe minder beroepskrachten je hoeft in te zetten. In verticale groepen heeft ook de verhouding tussen het aantal jongere en het aantal oudere kinderen invloed op de berekening van de BKR.

De rekenregels van de BKR staan in [bijlage 1](#) 'het Besluit kwaliteit kinderopvang'. Met behulp van de online rekentool 1ratio.nl kan de juiste BKR berekening voor dagopvang en buitenschoolse opvang gemaakt worden. Wij berekenen de BKR via KOVnet, daar zit de BKR berekening automatisch in verwerkt.

Achterwacht

's Ochtends en aan het einde van de dag kan het voorkomen dat er een pedagogisch professional alleen aanwezig is op het kinderdagverblijf. Als er in die situatie extra hulp nodig is, kan de achterwacht worden ingeschakeld.

De achterwacht bestaat uit pedagogisch professionals die in de buurt van het kinderdagverblijf wonen en binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn wanneer dat nodig is. De telefoonnummers van de achterwachten zijn opgeslagen in de telefoon en terug te vinden in de map op de groep.

Opleidingsplan / scholing

't Eerste Stapje vindt het belangrijk dat pedagogisch professionals zich blijven ontwikkelen. Scholing draagt bij aan de kwaliteit van de opvang, de veiligheid van kinderen en de professionalisering van het team. Wij maken dan ook gebruik van een meerjarig opleidingsplan, met daarin wensen en behoeftes van het team en wettelijk vastgestelde scholing voor pedagogisch professionals in de kinderopvang, zoals de jaarlijkse herhaling van kinder-EHBO en baby specialisme. Daarnaast is er ook ruimte voor individuele ontwikkeling, intervisies en coaching.

Pedagogisch beleidsmedewerker

Kinderopvangorganisaties zijn verplicht om te werken met een pedagogisch beleidsmedewerker/coach. Voor de CAO kinderopvang zijn functiebeschrijvingen voor pedagogisch coach en pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkeld. Kinderopvangorganisaties kunnen kiezen voor twee aparte functies, of een functie waarin een medewerker beide rollen vervult. 't Eerste Stapje heeft gekozen voor twee aparte functies, een pedagogisch beleidsmedewerker en twee pedagogisch coaches.

De rol van een pedagogisch beleidsmedewerker:

De pedagogisch beleidsmedewerker is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, actualiseren en bewaken van het pedagogisch beleid van 't Eerste Stapje. Dit beleid is breder dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het gaat ook over andere afspraken en richtlijnen die invloed hebben op onze pedagogische praktijk.

Daarnaast zorgt de beleidsmedewerker ervoor dat het beleid ook echt leeft in de praktijk. Dat betekent: zorgen dat iedereen weet wat de pedagogische uitgangspunten zijn en dat we op een eenduidige manier werken. Zo creëren we rust, duidelijkheid en kwaliteit voor zowel kinderen als medewerkers.

Pedagogisch coach

Bij Kinderdagverblijf Het Eerste Stapje geloven we dat iedere medewerker zich voortdurend kan blijven ontwikkelen, net zoals de kinderen die we begeleiden. We streven ernaar een lerende organisatie te zijn, waarbij de verantwoordelijkheid voor professionele groei bij de pedagogisch professionals ligt. Wij geloven dat het ondersteunen van de pedagogische medewerkers essentieel is voor het bieden van de beste zorg en educatie voor de kinderen.

Coaching en Professionele Ontwikkeling

Om de ontwikkeling van onze pedagogisch professionals te stimuleren, bieden wij verschillende vormen van coaching aan. Dit gebeurt op basis van intrinsieke motivatie, waarbij medewerkers zich niet verplicht voelen om verslagen te maken, maar zich wel gesteund voelen in hun leerproces. Er zijn twee pedagogische coaches werkzaam binnen ons kinderdagverblijf, die er samen voor zorgen dat alle medewerkers jaarlijks coaching ontvangen.

Vormen van Coaching

De coaching bij Kinderdagverblijf Het Eerste Stapje vindt plaats op verschillende manieren, afhankelijk van de behoeften en de voorkeuren van de medewerker:

- 1-op-1 Coaching: Medewerkers kunnen kiezen voor coaching op maat, waarbij het onderwerp in overleg wordt vastgesteld. Deze gesprekken kunnen twee keer per jaar plaatsvinden. Bij coaching via kaartjes of spel kan er dieper ingegaan worden op bepaalde thema's of situaties;
- Thematische Vergaderingen: Tijdens bijeenkomsten met het gehele team worden thema's behandeld die relevant zijn voor de pedagogische praktijk. Dit biedt een kans voor gezamenlijk leren en delen van ervaringen;
- Coaching door Filmen: Gevraagd of ongevraagd kan er coaching plaatsvinden door middel van het filmen van specifieke situaties. Dit stelt medewerkers in staat om hun eigen handelen te reflecteren en met behulp van de coach verbeterpunten te identificeren;
- On-the-Job Coaching: De coaches bieden doorlopend coaching tijdens het dagelijkse werk. Dit zorgt ervoor dat coaching altijd in de praktijk wordt toegepast en dat er direct terugkoppeling kan plaatsvinden.

Coaching Jaarplan

In het Coachjaarplan worden de verschillende coaching vormen en periodes waarin deze gepland staan, gedetailleerd beschreven. Hierin is ook vastgelegd hoeveel uren coaching per medewerker per jaar minimaal nodig zijn, op basis van de rekentool van de wet IKK. De pedagogische coaches houden bij wanneer coaching plaatsvindt en wie er gecoacht wordt, zodat dit meetbaar is voor zowel onszelf als voor de GGD.

Pedagogische Basisdoelen

Tijdens het coachen wordt steeds teruggegrepen op de pedagogische basisdoelen die we hebben vastgelegd in ons beleid. Deze doelen dienen als leidraad voor zowel het dagelijks handelen als de coaching gesprekken:

- Emotionele Veiligheid: Het creëren van een gezonde en veilige omgeving waar kinderen zich emotioneel veilig voelen en zich kunnen ontwikkelen;
- Bevordering van de Ontwikkeling en Persoonlijke Competentie: Het ondersteunen van de ontwikkeling van kinderen op verschillende gebieden, zoals motoriek, taalontwikkeling, en zelfstandigheid;
- Bevordering van Sociale Competenties: Het helpen ontwikkelen van sociale vaardigheden zoals samenwerken, delen, en het oplossen van conflicten;
- Eigen Maken van Waarden en Normen: Het begeleiden van kinderen in het begrijpen en internaliseren van sociale waarden en normen die bijdragen aan hun persoonlijke groei en het functioneren in de samenleving.

Reflectie en Zelfontwikkeling

Een belangrijk aspect van de coaching is het leren reflecteren op het eigen handelen. Medewerkers worden aangemoedigd om kritisch naar hun eigen werk te kijken en zich bewust te worden van hun pedagogische keuzes. Dit proces van reflecteren maakt hen sterker in hun professionele rol en helpt hen om continu te groeien in hun werk. Door deze reflectie leren medewerkers niet alleen van hun eigen ervaringen, maar kunnen ze ook beter inspelen op de behoeften van de kinderen en het team.

Evaluatie en Bijstelling

De coaching en de uitvoering van het pedagogisch beleid worden gedurende het jaar geëvalueerd. De pedagogische coaches zullen bijhouden wanneer de coaching plaatsvindt en wat het onderwerp is geweest. Dit zorgt ervoor dat het coaching traject meetbaar en transparant is. De gegevens worden gebruikt om de coaching op individueel en groeps- niveau verder te verbeteren en af te stemmen op de behoefte van de medewerkers.

Stagiaires

Bij 't Eerste Stapje geven we stagiaires graag de kans om te leren. We staan dan ook open om stagiaires van verschillende niveaus te begeleiden en een stageplaats te bieden. Denk aan studenten van het voortgezet onderwijs, MBO of HBO.

Stagiaires van het voortgezet onderwijs komen vaak voor een snuffelstage van enkele dagen tot een week, met als doel om een beeld te krijgen van een beroepskeuze. Stagiaires van het MBO of HBO volgen meestal een BOL- opleiding. Dit betekent dat ze enkele dagen per week stage lopen (onbetaald, met eventueel een stagevergoeding), in combinatie met hun opleiding. Deze stages duren van een half tot een heel schooljaar.

Wat doet een stagiaire?

De stagiaire ondersteunt de pedagogisch professional bij het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden op de groep.

Praktische ondersteuning:

(In het begin onder begeleiding, maar later ook zelfstandig.)

- Tafel dekken en afruimen;
- Tafels schoonmaken na de maaltijd;
- Afwas na fruit- of brood maaltijd;
- Uitvoeren van schoonmaaktaken;
- Samen met de kinderen de groep opruimen voor een activiteit of eetmoment;
- Het bereiden van fruit, brood en groente;
- Het bereiden/ opwarmen van borst- en flesvoeding;
- Verschonen van kinderen en helpen met de toiletgang;
- Eerste- en tweedejaars stagiaires brengen kinderen alleen onder begeleiding naar bed, derde- en vierdejaars mogen dit zelfstandig doen.

Pedagogische ondersteuning:

(In het begin onder begeleiding, maar later ook zelfstandig)

- Het geven van flesvoeding;
- Het geven van gepureerd en stukjes fruit of groente;
- Het geven van de broodmaaltijd.

Ondersteuning bij ontwikkelingsgerichte activiteiten:

- Het uitvoeren van activiteiten gericht op cognitieve, lichamelijke en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De stagiaire is zich bewust van haar rol in de groep: voor de pedagogisch professionals is zij een leerling/stagiaire, maar voor de kinderen is zij: pedagogisch professional.

Begeleiding van stagiaires

Stagiaires worden begeleid door een vaste pedagogisch professional op MBO 4- of HBO niveau. De stagiaire ontvangt een map met alle relevante informatie over het werken bij het dagverblijf. Deze map ondersteunt bij het inwerkproces en bevat ook de taken die van de stagiaire verwacht worden.

Een stagiaire staat altijd boventallig. Een derdejaars stagiaire mag bij calamiteiten worden ingezet (zoals ziekte of vakantie van vaste medewerkers), mits er altijd een vaste pedagogisch professional aanwezig is op de groep